

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—. — Poštno-čkovni
račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
vsaka beseda Din 1.20.

Kako se godi Slovencem v Avstriji.

Nemški listi v obeh nemških državah, Nemčiji in Avstriji, mnogo in pogosto pišejo o bratih v tujini, o Nemcih v nemških državah. Tudi slovenski listi morajo redno poročati o Slovencih, ki bivajo zunaj mej naše narodne države.

Koroška stoji v znamenju priprav na desetletnico plebiscita. V Celovcu so izvolili že celo vrsto odborov, ki imajo izvršiti priprave za kar moč slavnostno praznovanje omenjene desetletnice. Slavili pa bodo ta jubilej ne samo na Koroškem, marveč tudi v ostali Avstriji in v Nemčiji. Postavili bodo v namen te proslave tudi poseben spomenik. Imenovali ga bodo: »Kärntner Freiheitsdenkmal« (koroški spomenik svobode). Slovenci na Koroškem bi ga lahko imenovali: Spomenik sužnosti, ali: Spomenik obsodbe na narodno smrt. Zedinili so se v toliko, da bo stal ta spomenik v ozemlju Gosposvetskega polja. Mnogi so za to, da ga postavijo na gori Sv. Urha, ki se vzdiguje nad Krnskimi gradom. Na vznožju St. Urške gore so nekoč v slovenskem jeziku ustoličevali novega vojvodo.

Zdaj naj bi ta spomenik pričal, da je nemštvo zmagalo, da je Koroška na vse večne čase nemška dežela, nemški življenjski prostor, kakor jo imenujejo.

Ponemčevanje Koroške je v polnem teku. Ponemčujejo jo potom šole. Koroška utrakvistična šola je v resnici nemška šola. Slovenski otrok se v tej šoli ne sme in ne more naučiti slovenski brati in pisati. To tudi ni namen teh šol. Namen koroške šole je, da se slovenski otrok nauči nemški in da se ponemči.

Posebno žalostno je v župnijah, ki so jih zasedli nemški duhovniki. Silna škoda je, da so po izgubljenem plebiscitu premnogi kar nagloma zbežali iz Koroške. Neverjetno hitro napreduje ponemčevanje, kjer pomagajo germanizirati nemški duhovniki. Slovenski otrok se mora učiti verouk nemški — mora moliti in se spovedovati nemški. Pridiga, molitve, petje v cerkvi je nemško. V družinah se začenja nemško moliti. Slovenstvu je s tem zadan smrtni udarec. Vse to je do besede resnično, ne samo prazna fraza. Vzemimo n. pr.

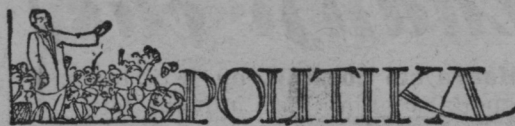
Grabštajn. Ondi so se začeli sredi decembra 1918 boji za Koroško. Ondi so Nemci naše najprej napadli. Takrat smo storili usodne napake. Prej smo pravili: Slovenska zemlja Slovencem! potem pa se nismo dovolj pobrigali, da bi to zemljo hitro zasedli. Zasedli gori do vrha gore Sv. Urha, do vrh Magdalske gore. Potem so nas Nemci prehiteli, napadli so, začeli so se boji, prišel je plebiscit. Z dnem, ko je bil določen plebiscit, je bila Koroška za nas izgubljena. — Danes je v Grabštajnu v cerkvi in v šoli vse nemško. Do pičice vse. Podobno pa se germanizira v cerkvi v vsej bližnji in daljni celovski okolici.

Kdor je na Koroškem zaveden Slove-

nec, ga imajo za iredentista, za čuša (tako Nemci zaničljivo imenujejo Srbe in Hrvate), za Srba. Pred božičem 1. l. so na Radišah hoteli prirediti igro. Bil je prepovedano. Orožnik je imenoval nameravano prireditev: »Jugoslovansko propagando«. Javna uporaba slovenskega jezika na Koroškem danes že velja za jugoslovansko propagando. Slovenščina je dobra samo še za hišno uporabo.

Poleg vsega tega pa koroška narodno-napadalna organizacija (narodno-obrambena se ne more imenovati, ker je nemštvo na Koroškem na celi črti v ofenzivi) Heimatbund še vabi nemške koloniste na Koroško. Tako so v zadnjih dveh letih Nemci iz Nemčije kupili 3861 orlov zemlje, od tega večino v slovenski Koroški. Tako prihaja, kakor pišejo nemški listi: »Sveža nemška kri na Koroško«.

Prelepa, nekdanja vsa slovenska Koroška, kaj se je zgodilo s tabo!

V NAŠI DRŽAVI.

Takozvani sofijski dogovor med našo državo in Bolgarijo je bil odobren dne 20. marca v bolgarskem parlamentu.

Umrli je v Zagrebu vodja istrskih Hrvatov dr. Matko Laginja v visoki starosti 78 let. Udejstvoval se je kot politik v dunajskem parlamentu in po prevratu v Beogradu. Pod vlado pokojnega Protiča je bil ban: Hrvatske, Slavonije in Medjimurja. Slava njegovemu spominu!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Bolgarija bo onemogočila makedonstvojuče. Bolgarska vlada je začela zapirati po vseh obmejnih krajih člane organizacije makedonstvojučih. Da je treba to krvavo organizacijo razgnati ter iztrebiti, so oznanile Bolgariji: naša država, Francija, Anglija in Italija. Upati je, da bo tokrat storila bolgarska vlada v tem celo Evropo vznemirjajočem vprašanju konečni red.

Bivši diktator Španije Primo de Rivera je nenadoma umrl v Parizu, kamor je pribežal, ko se je moral umakniti iz vladnega prestola. Iz Pariza so

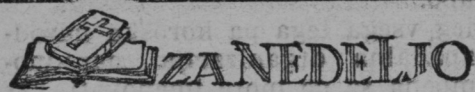
prepeljali truplo v Madrid in ga tamkaj pokopali svečano.

Londonška razorožitvena posvetovanja so priromala na čisto mrtvo točko. Francoski zunanji minister Briand je zapustil v četrtek London z izjavo: »Nima smisla zame, da bi sedel v hotelu in gledal skozi okno, kako je vreme. Se bom vrnil, ko bo delo za mene.« Doslej še niso našli pravega ključa med Francijo ter Italijo, ker hočeta biti na morju enako močni.

Predsednik Hoover priporoča varčevanje. Predsednik Združenih držav Severne Amerike Hoover je pretekli ponedeljek sklical k sebi 12 članov kongresa (parlamenta), katerim so poverjene zadeve zvezne blagajne, da se z njimi posvetuje, kakih sredstev bi se bilo posluževati in po kakih poti jo ubrati, da bi se izdatki državne vlade znižali na najmanjšo svoto. Predsednik Hoover in z njim zakladniški tajnik Mellon sta namreč vznemirjena vsled stalnega padanja dohodkov, kar je posledica pred vsem letošnjega znižanja osebnih davkov. Domneva se namreč, da predvideni dohodki niso bili v pravi višini proračunjeni in zato se bojijo, da bo nastal v proračunu primanjkljaj. Da se proračun uravnoteži, namerava dati vlada parlamentu navodila, naj vse izdatke, ki jim bodo predloženi, reducirajo na najmanjšo svoto, ki je mogoča.

Iz sovjetske Rusije. Celo v okolici Moskve so se pojavili kmečki upori in so branili kmetje z orožjem zaprte cerkve. Posebno resno je stanje proti sovjetom na Kavkazu in v Srednji Aziji, kjer so napovedali domačini vladi krvavo vojno. Ti vznemirljivi pojavi so prisilili vladu na umik. Vlada je začela izrečno prepovedovati cerkve zapirati »brez soglasja večine kmetijskega prebivalstva vsake vasi«. Nadalje je odrejeno od vladne strani, naj se takoj vrne kulakom (večjim posestnikom) zaplenjena živina, hiše, orodje itd. Vsi kmetje, tudi oni, ki so za skupno gospodarstvo, lahko prodajajo neovirano na trgu svoje pridelke, ne da bi se držali cen, kot jih je predpisala oblast. Drugi so mnenja, da je izdal Stalin radi tega te pomirjevalne odredbe, ker se boji, da bi se ponesrečila žetev in nastopil glad. Diktator se hoče prikupiti kmetom, katere je izzval z nepremišljeno naredbo skupnega gospodarstva.

Kitajski grozi nova državljanska vojna, ker se je proglasila severna Kitajska za neodvisno.

Mohamedanizem.

Največje zlo mohamedanizma je — mnogoženstvo. Mohamed ni maral nikdar načeti vprašanja mnogoženstva, niti ni skušal to zlo na kak način omejiti. Samo ena žena se priporoča le o nemu mohamedancu, ki je siromak, bogatin lahko vzame drage volje kolikor hoče žen ali suženj. Tudi pri veljavnih zakonih je ločitev iz malenkostnih vzrokov dovoljena. Zakonsko nezvestobo kaznuje mohamedanizem na ženi s smrtno kaznijo; pri možu je pa to nekaj samoobsebi umevnega. Mohamedova vera prepušča starše nečistosti, deo peha v pogibelj. Vse ono veliko in plemenito, ki je združeno z družinskim življenjem, manjka muslimanom. Mohamedanizem je potisnil Azijo za stoletja nazaj.

Z nasladi, katero priporoča Mohamed, je v ozki zvezi omalovaževanje in grozovitost. Od tod tudi strašna vladovladnost mohamedanskih vladarjev, od tod brezmiselno klanje na tisoče žrtev, radi tega je tudi zgodovina mohamedanizma pisana s potoki krvi in radi tega sta kuga ter lakota pokosili narode, ki so se oprijeli Mohamedovih nauk.

Stremljenje za prelivanjem krvi je pospeševalo zapoved svete vojne. Kako čisto drugače kakor so se vršila spreobrnjenja po ponižnih apostolih, ki so izvojevali sveti stvari zmago s svojo lastno krvjo in ne s krvjo nasprotnikov, kakor je to izpeljal Mohamed s svojimi učenci. Prerok Mohamed sam je dal zapoved: »Kakor hitro so minuli sveti meseci, borite se proti malikovalcem, kjerkoli jih najdete! Ujamite jih, oblegajte jih, prežite na nje! Ako se pa spreobrnejo, se držijo molitve in delijo miloščino, potem jih pustite; Bog odpusti rad in je usmiljen!« Judje in kristjani so v očeh mohamedancev isto

kakor malikovalci. Mohamedanizem se je širil s potoki krvi.

Med solnčne strani Mohamedove vere spadajo zapovedi glede ravnanja s sužnji in molitvine. Mohamedancu bi naj bil suženj član družine. Kdor tepe sužnja brez vzroka, mu mora podariti svobodo. Kdor ga muči, ne bo videl raja. Kljub tej zapovedi se je ohranilo suženjstvo po mohamedanskih pokrajinah do danes. »Molitev«, pravi kalif Omar, »pripelje človeka nekako napol k Bogu, post do vrat božje palače, miloščina mu pribori vstop.« Na koncu meseca »ramadan« mora podariti vsak mohamedanec 5 funtov živil za reveže dotičnega kraja. Nobeden musliman ne more napraviti oporoke, da bi v njej prezrl siromake.

Čudno je, kako naglo se je širila Mohamedova vera. Tekom enega človeškega rodu si je osvojil mohamedanizem večje dele sveta, nego jih je obsegalo rimsko cesarstvo. Grško in perzijsko kraljestvo sta bili izmučeni radi dolgoletnih vojn, prebivalci izmzgani in ogorčeni rad previsokih davkov. Nova Mohamedova vera je bila prirota, lahko umljiva, ni zahtevala nobenega samozatajevanja in je dovoljevala človeškim strastem prosto pot. Utrujenim in zlomljenim narodom starih kraljestev se je približala neizrabljena naravna sila nadarjenega arabskega plemena. Veliko navdušenje se je polastilo sinov puščave. »Ako vam Bog pomaga«, uči koran (mohamedansko sv. pismo), »kdo vas more premagati? 20 junakov iz naše sredine bo podjarmilo 200 nevernikov, 100 jih bo pognalo 1000

v beg. Meč je ključ do nebes in pekla. Ako preliješ eno kapljo krvi na bojišču, prebiješ eno noč pod orožjem, to ti bo veliko višje zaračunano, nego bi se postil in molil dva meseca. Kdor pade v bitki, temu so odpuščeni grehi in nje gove rane se bodo bliščale na sodni dan.«

K vsemu temu pa se je še pridružil nauk, da je vsakemu določena že v naprej sreča ali nesreča v življenju ali smrti, veri ali neveri, v zveličanju ali pogubljenju.

»Brez volje božje«, uči koran, »ne more umreti nobeden človek in sicer točno po knjigi.«

Navdušenje za mohamedanizem je pripomagalo k zmagi, neprestano zmagovalje je podžigalo zaupanje; upanje na plen je bodrilo na vojno. Mohamedanci se niso borili samo za Boga, ampak za vse, kar je prišlo srcu Arabca, za: slavo, plen in izredne doživljaje.

★

Katoličani celega sveta s papežem na čelu so začeli ugovarjati nečuvnemu nasilju v Rusiji. Zbira se nekaka križarska vojna napram brezboštvo v Rusiji. Na Jožefovo je daroval sv. Oče za preganjane kristjane v Rusiji sveto daritev, za katero je vladalo v Rimu ogromno zanimanje. Med papeževoma so peli duhovniki in gojenci slovenskih cerkvenih zavodov v Rimu v staroslovenskem jeziku. Za časa cerkvenih svečanosti so bili v cerkvi sv. Petra izpostavljeni najsvetejši ostanki: prt sv. Veronike, les od križa in sušilica, s katero je bil Kristus preboden.

Zadnji čas!

Morda ste pozabili, da je »Slovenski Gospodar« objavil ob novem letu, da zagotovi vsem svojim celoletnim naročnikom v slučaju, da jih zadene nesreča in jim pogori njihov dom, podpore 1000 Din. Če niste še celotni naročnik »Slovenskega Gospodarja«, še je čas, hitite, da boste deležni te pravice!

Morda niste brali, da je »Slovenski Gospodar« objavil: to pravico imajo le samo oni celoletni naročniki, ki bodo vsaj do 31. marca 1930 imeli vplačano celoletno naročnino. Ako spleh še niste naročeni, ako imate samo nekaj plačane naročnine, ne pa do konca leta 1930, vplačajte vsaj do dne 31. marca celo naročnino ali doplačilo. Še je čas, pa zadnji čas, zato hitite!

Morda ne veste, da je od novega leta dosedaj pogorelo že precej kmetijskih domov. Imeli smo dva slučaja, da naročnina ni bila celoletno poravnana, več slučajev pa, da spleh ni bila poravnana. Seveda taki niso mogli dobiti podpore, ker se pogodba glasi samo za celoletne naročnike. Pogoje za dosego podpore smo objavili v božični številki »Slovenskega Gospodarja« leta 1929.

Celoletna naročnina »Slov. Gospodarja« znaša 32 Din. Položnice dobite na vsaki pošti. Novi naročniki, napišite na sredino položnice besedo: nov.

Hitite! Do 31. marca je še čas!

Vsaka kmetijska hiša bodi zavarovana za 1000 Din od »Slov. Gospodarja«.

Hitite!

Zato naročajte celoletno »Slovenskega Gospodarja« in sicer vsaj do dne 31. t. m., da boste mogli v slučaju nesreče zahtevati podporo.

Nesreča nikdar ne počiva, nihče ne ve, koga in kdaj ga zadene. Kdor je torej sam celoleten naročnik »Slovenskega Gospodarja«, pa ve za svojega sosedo, prijatelja ali znanca, da še ni, naj mu stori to dobroto, pa ga opozori na to, da je sicer še čas, pa že zadnji čas, samo še do dne 31. marca 1930, ako hoče biti kot celoleten naročnik zavarovan za slučaj požara.

Kdor bo zamudil, bo sam kriv! Vemo, da bodo pozneje mnogi prihajali in bodo v svoji nesreči hoteli dobiti podporo »Slovenskega Gospodarja«, a povedati moramo ponovno, da imamo pogodbo, glasom katere ne moremo in ne smemo dati podpore razven celoletnim naročnikom. Kdor pa je vplačal do 31. marca 1930 celoletno naročnino, ima od dneva celotnega vplačila zagotovilo »Slovenskega Gospodarja«, da se mu bode v slučaju nesreče podpora dejansko izplačala. (Glej pravilnik v božični številki.)

NOVICE

Požar v Petrovčah in podpora »Slov. Gospodarja«. Izvedeli smo, da nekateri menijo, da v tem slučaju požara v Petrovčah ne dobijo podpore oni, ki so pogoreli. Javljamo tem potem, da nihče v tej hiši ni bil celoleten naročnik »Slov. Gospodarja« na dan, ko je bil požar. Res, da je 20 dni pozneje ena družina doplačala, da ima sedaj plačano do konca leta 1930, toda to doplačilo je prepozno za dosego podpore. — Vedno smo povdarjali in večkrat že objavili: Samo celoletni naročniki, torej tisti, ki pred 31. III. 1930 plačajo naročnino, ki seže vsaj do konca leta 1930, imajo pravico do podpore. Ta pravica pa se začne od polnoči po dnevu vplačila. Če pa kdo 20 dni po požaru nakaže naročnino, pa je to seveda prepozno. Toliko v pojasnilo glede omenjenega požara, da ne bo kdo neutemeljeno kaj govoril, kar ne odgovarja istini. — »Slov. Gospodar.«

»Delavska politika« v Mariboru je postala nemirna, ker se je začelo v javnosti razpravljati o potrebi zidanja novih cerkva v Mariboru, osobito v magdalenski župniji. V svoji številki dne 19. marca se z nevoljo izjavlja proti temu. S tem zopet dokazuje, koliko je socialnim demokratom do izvajanja načela: »Vera je zasebna stvar.« Za socialne demokrate vera in cerkev in vse, kar je z njima v zvezi, ni zasebna zadeva, marveč stvar javnega nasprotovanja. Vera je baje zasebna stvar, toda cerkve, kjer bi ljudje izvrševali svoje verske dolžnosti, bi ne smele biti: to je socialdemokratska logika. Tako socialni demokratje dan za dnevom dokazujejo, da so v vprašanju vere in cerkve istega duha kakor so ruski boljševiki. Lenin je učil, da je vera opij (strup) za ljudstvo. Te besede so z ogromnimi rdečimi pismenkami zapisane v Petro- sedaj Leningradu in drugod. Če pa je vera strup za ljudstvo, ne sme biti cerkva. Zato nasprotujejo cerkvam kot delomom vere boljševiki in socialni demokratje. Ruski boljševiki zapirajo in podirajo cerkve, slovenski socialni demokratje pa nasprotujejo njihovem zidanju. Učinek pa je pri obojih enak: cerkva (božjih hiš) ne sme biti. So pač oboji sinovi istega duhovnega očeta: nemškega žida Karla Marksa, ustanovitelja takozvanega znanstvenega socializma (marksizma). Socialni demokratje so namreč ravnotako marksisti kakor boljševiki, samo v načinu izvajanja tega nauka se razlikujejo.

»Naša doba«, tako se glasi nov list za slovensko izobraženstvo, list, ki ga je začel izdajati konsorcij »Jutra« z g. Adolfom Ribnikarjem na čelu. Firma je torej vsekakor znanstvena, osobje pa je tudi znanstveno: znanstveniki, ki sedijo v uredništvu »Jutra«, pišejo tudi v »Našo dobo«. Kakšne vrste boče to znanstvo, ki ga bo »Naša doba« širila po Sloveniji, je razvidno iz uvodnega članka, kjer se zatrjuje, da bo list v kulturnem oziru zastopal načela prostega, od tradicionalnih avtoritet (s

tem kajpada misli vero in cerkev) nezavisnega iskanja, torej svobodnomiselno opredelitev, slonečo na popolni svobodi znanstvenega raziskavanja. Tega slovesnega zatrjevanja pravzaprav ni treba, ker firma jamči za kakovost blaga, ki ga prodaja. Kakšno bo to blago, ki ga bo »Naša doba« širila kot plod popolno svobodnega znanstvenega raziskavanja, dokazuje (da navedemo samo eden slučaj) poročilo o »Novih nazorih o postanku človeka«. Gre kajpada za postanek človeka iz opice. Svoj čas je že »Jutra« s težko prikrito simpatijo poročalo o takozvanih dokazih, ki jih je baje znanost našla za postanek človeka iz opice. Čitatelji »Slovenskega Gospodarja« se gotovo spominjate, da je naš list tako smešno znanstvenost primerno zavrnil v člančiču: »Opice in Jutra.« Znanstvenikom »Jutra« njihova znanstvena žilica ni dala miru in zato so v svoji svobodnomiselni opredelitvi predložili svojim naprednim (»Naša doba« bi rekla progresivnim, ker to izgleda bolj znanstveno) čitateljem takoj v prvi številki »Naše dobe« na krožnik tak plod svobodnega znanstvenega raziskavanja. To je namreč predavanje ameriškega profesorja Osborna o vprašanju, ali se je človek razvil iz opice. Trditev, da bi se človek razvil iz opice ali kakšne druge živali, je seveda popolnoma neznanstvena in se dokazati ne da, ker je neresnična. Nobeden znanstvenik je dosedaj ni mogel dokazati in je tudi ne bo, ker nima resnice kot podlage. Kar uči vera, to tudi potrjuje prava, solidna in resnicoljubna znanost, da je namreč človek, osobito njegov duh, njegova duša ustvarjena od Boga. Oznanjevalci »Jutrove« znanosti pa v »Naši dobi« z nekakim dopadenjem poročajo o Lamarck-Darwinovi podmeni o »človeko-opicah«, ki so stopile z dreves ter začele hoditi po ravnem, s čimer so kajpada postale človek, ter tudi o Osbornovi podmeni, da sta obe vrsti hrbtničarjev (opica namreč in človek) imeli pred mnogimi milijoni let skupno razvojno izhodišče. Da, da, skupno izhodišče! To izhodišče je tista »svobodna znanstvenost«, ki jo hoče poleg »Jutra« sedaj tudi »Naša doba« širiti med slovenskim ljudstvom ter z njo delati za »idealni podvig« naroda in slovenske mladine.

Zaslužen učitelj. Pred kratkem je obhajal v Mariboru nadučitelj v poklju gospod Josip Mavrič svojo 80letnico, hvala Večnemu, v krepkem zdravju. Obenem je preteklo tudi 40 let, odkar je zvesti naročnik »Slovenskega Gospodarja«. Imenovani je služil 45 let v učiteljskem stanu ter si pridobil veliko pohvalnic in priznanja radi svoje vsestranskega javnega delovanja. Pripravil in pomogel je mnogim svojim učencem, da sedaj stoje na odličnih mestih kot duhovniki in uradniki ter so mu zato tudi jako hvaležni. 12 duhovnikov je bilo njegovih učencev, med katerimi žalibog jih živi samo osem. Prizadeval si je tudi vsestransko služiti narodu. Bil je 30 let predsednik učiteljskega društva za svetolenartski okraj ter vpeljal slovenski jezik kot poslovni jezik na društvenih sejah.

Glas iz ruskega učetništva. Iz Rusije

Odstrani vso nesnago, ne da bi tkanina pri tem trpela niti najmanjše škode. Radi tega je za pranje volne in svile idealno sredstvo

212-III

se je oglasil Jurij Pečar od št. Petra pri Mariboru. Zadnje pismo je prejela žena začetkom leta 1917, od tega časa pa ni bilo o njem nobenega glasu. Poizvedbe, ki so se svoj čas vršile potom Rdečega križa, so dognale, da je pogrešan. V pismu piše Pečar svoji ženi, da je petkrat pisal, da pa ni dobil odgovora. Seveda ni nobeno pismo došlo. Prosi, da mu pošlje potrebne listine, da mu boče mogoče, vrniti se domov. Piše, da je še zdrav, pač pa da je brezposelnost velika, zima mila, da še do sedaj snega niso imeli. Pismo je datirano s 1. februarjem t. l.

Dva avtomobila trčila. Iz Ljutomera poročajo: Karambol. Dne 18. marca sta privozila na prometni cesti v mestu nasproti se vozeča avtomobila ter trčila skupaj. Šofer tovornega avta, last Milana Sessler, veletrgovca v Ljutomeru, vozeč po ozki ulici, ni videl proti ovinku nasproti vozečega osebnega avta, last nekega avtotaksnega podjetja iz Čakovca, kateremu slednjemu je hipno odpovedala zaviralna naprava. Trčila sta skupaj pri zidu hiše veletrgovca Alojza Krainca. Razven male poškodbe na Sesslerjevem avtu in nekoliko večje na avtotaksem avtu ni bilo večje nesreče, niti človeških žrtev. Slednji je moral v mehanično delavnico. Sreči je pripisovati, da ravno ta čas ni bilo toč na sicer živahni cesti ljudi.

Neurje s točo. Od Sv. Jurija ob Ščavnici smo prejeli: V četrtek 20. marca je že obiskala toča kraje: Sv. Jurij ob Ščavnici, Galušak in Sv. Lovrenc. Na nekaterih krajih je bilo ledene nadloge za ped debelo. Med neurjem je prav poletno bliskalo ter grmelno. To je bila letos prva, a zelo zgodnja nevihta s poletnim spremstvom.

Smrt naše zveste naročnice. V Vojniku pri Celju je umrla v visoki starosti 83 let gospa Marija Požar, mati župnika na Rečici č. g. Alfonza Požar, dveh kapucinov in celiskega državnega

ga zdravnika dr. Jožefa Požarja. Blago pokojna je bila zvesta naročnica ter čitateljica »Slovenskega Gospodarja«. — Preblagi mamici svetila večna luč, pre ostalim naše sožalje!

Truplo novorojenčka so potegnili iz Drave v bližini Königovega posestva v št. Petru pri Mariboru. Otročiček je bil v omotu izročen valovom Drave od brezsrčne matere, po kateri poizveduje orožništvo.

Pomočna pošta Žegar se je z dnem 15. marca t. l. izločila od pošte Planina pri Sevnici in se priklopi pošti Slivnica pri Celju.

Kozolec je pogorel v petek dne 21. t. m. posestniku Ludoviku Cizej na Polzeli. Goreti je začelo iz nepojasnjene vzroka krog polnoči. Kozolec je pogorel do tal, istotako vse žito in veliko gospodarskega orodja.

Slučajno je ušel smrti. V četrtek na večer dne 20. marca je peljal preko tira slovenjgraškega postajališča s parom konj hlapec posestnika Murka iz Slovenjgradca. Ko je bil voz na železniškem tiru, ga je zagrabil vlak iz Dravograda z voznikom vred in ga vlekel kakih 20 metrov daleč. Ko je vlak postal, na srečo ni bilo druge nezgode, kakor potrmano jermenje na upregi.

Šmarnica vzrok krvoprelitja. Pod tem naslovom v zadnji številki priobčeno poročilo treba resnici na ljubo po praviti z ugotovitvijo, da se tam omenjeni umor ni zgodil pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, ampak menda v Slovenskih goricah. Dejanje samo seveda vsled tega ni nič manj žalostno.

Gonilni jermen je razmesaril vrat dne 21. marca 64letnemu Mihaelu Sukiču v mlinu Franca Mešiča v Dolnjih Slavečih v Prekmurju. Preblizu si je ogledoval napravo gonilnega jermena. Kolesa so mu ujela suknjo, ga potegnili za seboj, v trenutku mu je bil razmesarjen vrat in ubogi Sukič je bil pri priči mrtev.

Najstarejša Šentjurčanka umrla. V petek, dne 14. t. m. smo položili k večnemu počitku v št. Juriju ob južni žel. Nežo Čretnik iz Črnoalice. Dočakala je častitljivo starost 95 let in je bila najstarejša v vsej občini šentjurski fari. »Moli in delaj« je bilo njeno geslo vse življenje prav do zadnjega. Učila je moliti še svoje pravnuke. Naj ji sveti večna luč!

Divjega prašiča ustrelil. Iz Jurkloštra poročajo: Graščinski oskrbnik g. Ivan Ocvirk je ustrelil dne 15. t. m. v Jarčniku blizu Jurkloštra približno 120 kg težkega divjega prašiča, samca. Mrčina je videti precej sestradan.

Nekaj iz zgodovine stoletnega koledarja. Tolikokrat slišimo in čitamo, kako se sklicujejo razni vremenski preroki na stoletni koledar. Prav za prav bi se ne smelo reči »stoletni«, ampak sedemletni koledar. V dobi 30letne vojne je dognal opat samostana v Bambergu na Nemškem Mavricij Knauer, da se ponavlja vreme vsakih sedem let. Sploh je številka 7 za krščanstvo nekaj posebnega: 7 dni v tednu, 7 zakramentov, 7 prošelj v Očenašu, 7 bolečin Device Marije itd. Tak sedemletni koledar z napovedjo vremena je izdal omenjeni opat v latinskem in nemškem jeziku. Knjižica je doživela nad 200 izdaj. Zdravnik v Thüringenu v Nemčiji Hellwig je izdal vremenske prerokbe na podlagi Knauerjevega 7letnega koledarja in dal knjigi ime »Na 100 let določeni koledar od 1701 do 1801«. Na ta način je bil 7letni koledar prekrščen v stoletnega.

Mož z 48 naslovi in 57 redovi. Te dni je umrl v Newyorku Fric Viljem Holm v starosti 49 let. Bil je rojen v Kopenhagenu kot sin enega najbolj bogatih danskih ladjogradilcev. Na svojih potovanjih je prišel po celem svetu in doživel vse mogoče. Holm se je trudil, kako bi si priboril kar največ redov in raznih naslovov. Pri potovanju po Kitajskem se mu je posrečilo, da je prišel v posest Nestora kamna, ki je najstarejši kitajski krščanski spomenik. Kamen ima dvojen napis v sirske in kitajskem jeziku iz leta 781. Napisa poročata o prihodu nestorijanskih misijonarjev na Kitajsko, ki so skušali širiti tamkaj svoj nauk krog leta 635. Holm se je seznanil n. pr. z umrlim črnogorskim kraljem Nikito, ki mu je dal naslov »Knez Kolašinski«. Istotako je prejel visoko šaržo v črnogorski vojski. Bil je v službi republike San Marino, kjer je prejel dva najstarejša reda: red sv. Jurija in red sv. groba. Porochen je bil s hčerko predsednika ameriške bančne zveze. Žena mu je umrla pred dvema leti. Pred nekaj tedni je prejel brzojavko, ki ga je klicala v Ameriko, kjer je bil njegov tast na smrtni postelji v Newyorku. Med vož-

njo se je prehladil in zapustil parnik s pljučnico. Ko je ležal v Newyorku v zadnjih izdihljajih, je prejel obvestilo, da je tastov glavni dedič in je podedoval 10 milijonov dolarjev. Od milijonske dedščine ni imel nič, ker je sledil tastu na drugi svet veliko prehitro.

Živa budilka. Originalen poklic si je izvolil neki Londonec, ki je nedavno pred sodiščem nastopil kot priča v neki zadevi. Pri osebnih podatkih je kot svoj poklic navedel »budilec«. Sodnik ga je začuden izpraševal dalje in mož mu je pojasnil, da v resnici opravlja posle ure-budilke. Vsako noč vstane ob enih in se napoti k svojim klijentom, da jih zbudi. Sodnik je izrazil svoj dvom nad resničnostjo tega pojasnila, češ, da se to opravi lahko s čisto navadno uro-budilko. Možak pa je vztrajal pri svoji trditvi, češ, da budilka sicer dela šum, ne more pa posebno hudih zaspancev vreči iz postelje. Ta posel pa mora že prevzeti »budilec«, ker sama ura ne spravi na noge mesarjev, pekov, sprevodnikov tramvaja in drugih ljudi, ki radi dolgo spe. Vendar ta redki poklic ne prinaša možu več nego 4 dolarje na mesec.

Sloni ustavili vlak. Ko je vozil vlak v noči skozi portugalsko ozemlje Mozambique v Južni Afriki, so občutili vsi potniki silen sunek in lokomotiva se je ustavila. Ko se je razgledal strojevodja po vzroku nezgode, je zapazil na tračnicah pred strojem ogromnega slona, ki je bil radi srečanja z vlakom težko ranjen. Ker orjaka niso mogli potegniti z rokami s tračnic, so razbelili železen drog in ga potisnili slonu v trebuh. Ko je začutila žival vročino, se je sama skotalila s tira, a v tem trenutku so se zagnali proti vlakosprememu osobju drugi sloni. Komaj so se rešili železničarji in radovedni potniki v vagone pred podivjanimi sloni.

20 let laži-zdravnik. Te dni je umrl v Stocktonu na Angleškem dr. James Hull, ki je opravljal nemoteno skozi 20 let službo zdravnika na raznih parnikih. Šele po smrti so dognali, da ni nikdar študiral zdravilstva, je bil v mladosti nepridiprav, v Avstraliji ter Afriki iskalec zlata in nato je šele čutil v sebi poklic za zdravnika.

Nepoboljšljivi rabelj. V mestu Havana na ameriškem otoku Kuba je bil uslužben v zaporih za rablja neki ropar, ki je bil obsojen na 15 let. Na smrt obsojene je obešal in pri vsakem brezplačnem obešanju so mu črtali nekaj od kazni. Z rabeljskim poslom si je z leti znatno zmanjšal kazen in lepega dne so ga izpustili na prosto. Jetniški paznik se je čudil, ko so pripeljali rablja že prvi zvečer po izpuščenju nazaj v kaznilnico v verigah. Komaj je bil svoboden, se ga je pošteno nekresal in v pijanosti zaklal mornarja.

Raziskovanja južnega tečaja se bodo lotili v kratkem Angleži z dvema ladjama »Endurance« in »Quest«.

Žena podpira tri ogle hiše, četrti pa je terpentinov-milo *Gazela*, brez katerega si pravega in varčnega gospodinjstva ne moremo misliti. Poskusite ga, ne bo Vam žal!

KONCERT „MARIBORA“

Sattner: S O Č I STABAT MATER

Sodelujejo: solisti gospa LOVŠETOVA, gđc. GOLOBOVA, g. GOS-
TIČ in g. KRIŽAJ. Nastopi do 45 članov močen orkester in mešan
zbor »Maribora« pod vodstvom pevovodje g. Janeza Ev. Gašpa-
riča. Začetek: ob osmih zvečer v dvorani »Union« (Götzt). Vstop-
nina: Sedeži od 15 do 40 Din, stojišča 8 Din. Vstopnice se bodo
dobile od 23. marca v predprodaji v Cirilovi knjigarni na Alek-
sandrovi cesti in pri Höferju.

Okoličani, udeležite se tega velikega koncerta in se pravočasno prijavite za
vstopnice! Oskrbimo tudi avto-vožnje.

2. IV.

1930

Kdo je bil prvi okoli sveta?

Prvi, ki je objadral zemljo, je bil Portugalec Ferdinand Magelhaes. Rojen je bil leta 1486 in nekaj časa vzgojen na kraljevem dvoru. Nadarjenega dečka je mikal svet in se je odpeljal v Indijo, kjer je bival 7 let. Leta 1512 se je vrnil nazaj v domovino in skušal portugalskega kralja pridobiti za načrt: najti pot v Indijo z vožnjo proti zapadu. Ker mu je portugalski dvor odklonil podporo, se je zatekel v Španijo h kralju Karolu V. in spremenil svoje ime iz Magelhaes v Magallan. Karol V. mu je dal na razpolago 5 starih jadrnic in 265 mož z nalogo: poiskati morsko pot v Indijo na zapadni strani in prijadрати do otočja Moluki.

Magallan se je podal na prvo objadranje sveta 10. avgusta 1519. Spremljal ga je italijanski zdravnik Pagafatti, ki je vodil dnevnik in njemu se imamo zahvaliti za popis prve vožnje okrog sveta.

Po šestdnevni vožnji je dosegla Magallanova ekspedicija Kanarske otoke, nato prekoračila ravnik in 13. decembra se je ustavila v zalivu, kjer je danes glavno mesto Brazilije Rio de Janeiro. Po dvotedenskem odpočitku so nadaljevali vožnjo proti jugu in dosegli začetkom leta 1520 zaliv, kamor se izteka v morje južnoameriška reka La Plata. Tukaj so prezimovali pet mesecev. Šele koncem avgusta 1520 so lahko dvignili sidra ter jadrati naprej. Oktobra 1520 so res našli prehod po morju med Južno Ameriko in Feuerlandom. Ta morska ožina je krščena po Magallanu. Ena od Magallanovih ladij se je tukaj razbila, ena mu je ušla nazaj v domovino in s tremi jadrnicami je odplul iz Magallanove ožine v Tihi Ocean 1. novembra 1520. Ker je to morje bilo tedaj izredno mirno, ga je krstil za Tihi Ocean. Dasiravno je Tihi Ocean posejan z otoki, ni zadel Magallan 4 mesece na suho zemljo. Zdravnik Pagafatti beleži, da je bila vožnja po Tihem Oceanu nekaj groznega radi lakote, katero so trpeli. Bili so tako lačni, da so žvečili usnje, s katerim so bile prepletene ladijske vrvi. Jedli so žagane, podgana je bila slaščica. Ako je kdo ujel na ladiji podgano, jo je lahko takoj prodal za polovico dukata.

Po obupni štirimesečni vožnji so ven darle dosegli Filipinske otoke, kjer so se preskrbeli s prehrano. Na otoku Zebu je sklenil Magallan v imenu španskega kralja z ondotnim kraljem zvezo in mu pomagal v boju proti kralju na sosednem otoku. V teh bojih je Magallan padel in za njim je prevzel poveljstvo Boštjan Canos, ki se je tudi vrnil v domovino. Od prvotne posadke je priplulo v špansko luko v Seville 8. septembra 1522 le 18 mož in od petih ladij le ena. Samo ena ladja je pripepljala toliko popra, kafe in cimeta, kakor je bilo potrošeno za celo ekspedicijo.

Po tem prvem objadranju sveta je bilo dokazano, da je naša zemlja okrogla. Španski kralj je podaril Canosu ščit, v katerega je bila udelana krogla z napisom: »Ti si prvi, ki me je objadral.«

Duhteča usta
SARGOV

KALODONT

267

Zdravnik Pagafatti beleži v svojem dnevniku: »Pri vsaki vožnji krog sveta, ako voziš iz vzhoda proti zapadu in slediš solncu, boš imel en dan in eno noč manj nego oni, ki je vedno na enem mestu.« — Isto je opazoval tudi Zeppelin, ko je vozil lansko leto okrog sveta.

Za prvo objadranje zemlje so rabili 1124 dni.

Magallanov naslednik Canos je dovršil nalogo, da je odkril pot v Indijo preko Amerike in našel tolikanj zaželjeno otočje Molukov.

Občni zbor Županske zveze.

Županska zveza v Mariboru priredi v nedeljo dne 6. aprila 1930, ob 10. uri dopoldne v dvorani Zadrúžne gospodarske banke v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom:

1. Določitev članarine za leto 1930.
2. Referat o sedanjem stanju občinske uprave v naši državi s posebnim ozikom na najnovejše zakonite predpise.
3. Sklepanje o resoluciji glede novih občinskih bremen.
4. Volitev novega odbora.
5. Slučajnosti.

434

„Zlati nosovi“.

Na tisoče in tisoče ruskih knezov, grofov in bogatašev je zapustilo domovino ob izbruhu boljševiške revolucije. Vsi begunci so bili uverjeni, da bo komunističen prevrat nekaj začasnega in se bodo vrnil na svoje imetje. Dragocenosti so pred pobegom zakopali ali skrili, da bi jih po vrnitvi našli. Boljševizem se je ukoreninil in še danes gorje ruskemu beguncu, ako bi se drznil le samo pogledati v domovino! Iskanja ter dviganja ruskih skritih in zakopanih zakladov so se lotili v zadnjem času sovjeti. Ako bi kdo našel zaklad, mora to javiti oblasti, ker sicer je ustreljen ali pa obsojen na več let najtežje ječe. Razven tega so osnovali sovjeti četo 10.000 mož. Četa je razdeljena na več pododdelkov. En oddelek ima nalogo, da stika za zakopanimi ali skritimi zakladi po cerkvah, drugi po pokopališčih, tretji po gozdovih itd.

Stikačem za dragocenostmi pravijo: »zlati nosovi« — ker liki lovski psi vohajo za zlatom. Državna organizacija zlatih nosov je neprestano na delu in je zbrala dosedaj v blagajno raznih skritih zakladov za skupno vrednost 13 milijonov rubljev.

Da skriti ruski zakladi niso prazna bajka, hočemo dokazati na nekaterih vzgledih:

Poveljnik ruske bele armade Jaschwil je bežal pred boljševiško revolucijo preko Irkutska v Sibiriji. Ker so ga zasledovali, je moral kar najbolj urno hiteti. V sibirskem gozdu je zakopal v naglici celo vrečo zlata. Zaklad so pozneje našli sibirski kmetje, ga dvignili in si razdelili med seboj zlato. Po stari navadi so se pri razdelitvi sprli med seboj in zadeva je došla do ušes sovjetov. Nad najditelje zakopanega zaklada je pridivila četa »zlatih nosov«, jim odvzela zlato in vsak je moral 3 mesece v ječo, ker najdbe ni javil oblasti.

V priprosti vasi v Kazanu so naleteli kmetje na cele kupe zlata in platina. Najdeno so prodali in priredili po jedino, ki je trajala 10 dni. Pri popivanju so bili preveč glasni, da so jih slišali »zlati nosovi«, jim odvzeli izkupiček za zaklad in vsakemu je bilo prisojenih več let stroge ječe.

Knez Orikows je zakopal pred pobegom svoje dragocenosti in se zatekel v Paris. »Zlati nosovi« so znali za ta zaklad, a kljub iskanju niso mogli naleteti na skrito. Poslali so svojega zaupnika h knezu v Paris. Orikows je nasedel zvižaji, vzel člana »zlatega nosu« v službo in sčasom mu je celo zaupal, kje ravno da je skrito njegovo zlato in srebrno imetje. Služabnik mu je spravil celo potni list in oba sta se odpravila v Rusijo, da dvigneta zaklad. Ko so bile vse zakopane dragocenosti odkrite, so neznanci oba obkolili, kneza ustrelili, njegovi zakladi pa so romali v državno blagajno.

Ruskemu bogatašu Adlowu se je posrečilo, da se je vrnil po letih na svojo posest preko Finske. Z oskrbnikom se je dogovoril, da mu odstopi eno četrtino, ako mu pomaga dvigniti zakopane dragocenosti in pobegniti z njimi preko ruske meje. Ko je bil zaklad izkopan, je zahteval oskrbnik polovico, bogataš ni hotel dati, oskrbnik ga je ova-

dil in Adlow se ni nikdar več vrnil iz Rusije.

Grof Siwkow je zakopal v zabojih svoje zlato imetje v gozdu pri sibirskem mestu Tomsk. Pobegnil je v Združene ameriške države in živel tamkaj. Po dveh letih se mu je posrečilo, da se je vrnil potihoma na mesto, kjer je bil skril pred leti zlato. O zakladu ni bilo več sluha in ne duha. Kmetje so mu pravili, da so volkovi razgrebli z zabojem zemljo in jim pokazali, kje je grofov zaklad.

Iz vasi na Krimu je prejela organizacija »zlatih nosov« obvestilo, da je bil tamkaj najden zaklad, ki je vreden poldrugi milijon rubljev in ga bo poslal srečni najditelj državni blagajni po železnici. Odkritosrečnost najditelja se je oblasti tako prikupila, da so mu nakazali bogato nagrado. Zaboji so res priromali v Moskvo, a v njih ni bilo zlata in srebra, ampak staro železo. Na ta način je nekdo pošteno potegnul organizacijo »zlatih nosov«.

Pri močnejših prebave, želodčnih bolečinah, gagi, slabostih, glavobolu, migljanju oči, nespianju, razdraženih živcih, oslabelosti, nevolji do dela, povzroči naravna »Franz Josefova grenčica« odprto telo in olajša krvni obtok. Poizkusi na univerzitetnih klinikah so dokazali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodnem katarju, v kratkem času zopet dobili veselje do jedi z uporabo staropreizkušene »Franz Josefove vode«. »Franz Josefova voda« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

Ura za celo življenje je prava »IKO« ali »OMIKO« ura iz lastne švicarske tovarne ur 32 let svetovno znane solidne strokovne urarske tvrdke H. Suttner. — Ure, zlato ter srebrno robo se kupuje pri Suttnerju res dobro in poceni, ker že od 44 Din dalje se lahko dobi pravo švicarsko Anker-Remontoir-uro, ali pa že za 98 Din zapestno uro. Tvrdka pošlje svojo novo veliko ilustrirano domačo knjigo tudi našim čitateljem brezplačno, ako jo zahtevajo od tvrdke H. Suttner v Ljubljani št. 992.

Našim naročnikom!

Nekateri naročniki so tekom januarja in tekom februarja plačali polletno naročnino. Na pasici imajo zabeleženo, do kdaj imajo s prvo pošiljativo plačan list. Pozneje pa so še naročnino doplačali za celo leto, a na ovitku ostane še vedno prvi datum. Zato nam pišejo, da to popravimo. Takim naročnikom javimo, da bo kljub doplačilu na ovitku ostal napisan stari datum, ki ga bomo spremenili še le v juliju.

Kdaj dobi pogorelec 1000 Din podpore od nas?

Nato odgovarjamo in naj si ta odgovor zapomni vsi ponesrečenci.

1. Zavarovan je vsak naročnik, ki je plačal celoletno naročnino za naš list najmanj tisti dan pred požarom.

2. Vsak celoleten naročnik je zavarovan le za slučaj, da zgori stanovanjsko poslopje, v katerem rešnično stanuje. Ako n. pr. celoletnemu naročniku pogori viničarija, v kateri ne stanuje, ne dobi podpore, dobi pa podporo n. pr. viničar ali najemaik ali ofer, ako je celoletni naročnik in mu zgori stanovanje. Ako pogori komu hlev ali klet ali preša, tudi ne dobi, ker je zavarovano samo stanovanjsko poslopje.

3. Kdor je pogorel prej, preden je plačal celoletno naročnino, seveda ni zavarovan in ne dobi podpore, ker tudi nam zavarovalnica ne izplača zavarovalnine. Nekateri so pogoreli lansko leto ali že pred več leti in prosijo za 1000 Din. Ti seveda ne morejo dobiti podpore, ker takrat še ni bilo tega zavarovanja. Nekateri so plačali polletno naročnino; potem pogorijo in prosijo, da bi se jim izplačala polovica zavarovalnine, ker so za pol leta plačali naročnino. Pa to ne gre, ker so zavarovani samo celoletni naročniki, polletni pa sploh ne.

Naj si te točke cenjeni naročniki dobro zapomni, da ne bodo po nepotrebnem pisali po podporo. Vsak pogorelec je siromak in je usmiljenja vreden, pa zavarovalni pogoji se ne dajo spremeniti.

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kolje za vinograde in za sadno drevje, kakor vsake vrste rezan les prodaja ali zamenja za dobro vino Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25. 393

»Flugs« kose s kosirjem I. VIDEMŠEK, MARIBOR, Koroščeva cesta 36. 110

Osrednja štajerska vinarska zadruga v Mariboru je ustanovila založno klet vina v Gradcu in so prvi vagoni vina že šli v inozemstvo. Upati je, da bomo na ta način spet dobili naše stare odjemalce za vino, da bomo znatne množice vina lahko prodali v inozemstvu ter mnogo pripomogli k rešitvi vinske krize, katera tare naše vinogradnike.

Vinarska podružnica Maribor za poštne rajone Fala, Fram, Jarenina, Limbuš, Maribor, Pesnica, Rače, Ruše, Selnica ob Dravi, Sv. Barbara pri Mariboru, Sv. Marijeta ob Pesnici, Sv. Jakob v Slov. gor., Št. Ilj v Slov. gor. in Zgornja Sv. Kungota je bila v nedeljo, dne 16. t. m. ustanovljena in ima že sedaj nad 500 vpisanih članov Vinarskega društva v Mariboru, od katerih je plačalo članarino za leto 1930 doslej približno 200. Do konca marca bo število članstva, ki tvori potem podlago za izvolitev delegatov itd., še znatno naraslo, ker je podružnica takoj začela s podrobnim organizatornim delom. Podružnični odbor šteje 7 članov: predsednik dr. Josip Kronvogel, namestnik predsednika Ivan Serbinek; odborniki: Ivo Bregant, Josip Priol, Ivan Vesenjaki, Josip Zabavnik in Andrej Žmave, poslednji kot tajnik in blagajnik. Podružnica posluje v društveni sobi VD v Mariboru, Gregorčičeva ulica 6. Pozdravljamo to mlado kmetijsko organizacijo in ji želimo v prizadevanju za ohranitev in napredek našega vinarstva pravnogo lepih uspehov.

Hranilnica in posojilnica v Slovenj-gradu obhaja v soboto dne 29. marca, v lastnih prostorih 25letnico njenega obstoja. Celo dolgo dobo 25 let delujeta v zavodu silno požrtvovalno vlč. g. župnik Fr. Pečnik v Podgorju in g. župan Luka Pogač v Pamečah. Pri tej proslavi 25letnice se bomo ozrli v preteklost, si predložili gospodarski razvoj v preteklih 25 letih in sedanji gospodarski položaj. Vsi člani posojilnice, kakor tudi vlagatelji in vsi za gospodarski napredek vneti možje in mladeniči se vabijo, da se udeležijo slavnostnega zborovanja. Obenem se bo isti dan izvršila ustanovitev kmetijske nabavne in prodajne zadruge.

Šmartin ob Paki. Na praznik sv. Jožefa smo pri nas proslavili 30letnico obstoja naše posojilnice. Dolgoletni tajnik iste, župan M. Steblovnik, je podal zanimivo, obširno poročilo o delovanju naše denarne zadruge in o njenih uspehih ter posebno naglašal, da je ista vedno pospeševala vsa stremeljenja za povzdigo izobrazbe in napredek kmetijstva. Slavnost se je vršila v lastnem domu, katerega je kupila posojilnica lansko leto. V poročilu se je tajnik spominjal vseh ustanoviteljev in voditeljev zadruge, jim izrekel zahvalo za njihov trud, vse rajne zadružne voditelje so počastili zborovalci s »slava«-klici. Nadrevizor Vlado Pušenjak je v imenu Zadružne zveze častital posojilnici k 30letni njenega neumornega dela in velikih uspehov, pohvalno omenil dolgoletno delo tajnika M. Steblovnika in predlagal, da se lepo poročilo tiska v »Nar. Gospodaru« in razdeli v okolišu zadruge. Nato je govoril o razvoju zadružništva v preteklosti.

Ko fantje gredo k vojakom!

»MOJ TOVARIŠ.« Molitvenik za mladeniče, s posebnim naukom za vojake. Cena 16 in 20 Din, poština za celo Jugoslavijo 2 Din. Pošljamo po naročilu tudi vojakom, ki že služijo. TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

Navzlic temu novemu molitveniku, ki je bil vsestransko prav ugodno sprejet, je treba poudariti zlasti dve misli. Prva: Marsikateri mladi človek, ko ga je tujina že dušno in telesno okužila, ko je v tujini zapravil z zdravjem tudi poštenje, je poslej zdihoval: »O, ko bi bil jaz to prej vedel! Zakaj mi tega nikdo ni prej povedal!« To je strašna obtožba starišev in vzgojiteljev mladine. Tujina je človeku sploh sovražna! Neverjetno velikim nevarnostim pa gredo naši fantje naproti, ko odhajajo k vojakom. Komaj vsak deseti naših mladeničev ima kak roženček ali molitvenik; in še tega skriva. Pri vojaški službi božji stoje le nemo na »pczor!« in molče odhajajo. Marsikateri že leto dni, odkar je odšel iz domačega gnezda, ni zmolil niti enega Očenaša več. Mladost je pač lahkomišelnost! V kasarniških spalnicah jih je po 10—20 skupaj. Kjer je vsaj nekaj naših dobrih fantov, tam še molijo skupno vsaj večerno molitev; pa če le eden sostanovalec ugovarja, se roga, psuje, žvižga, poje ... seveda tudi to izostane. Tukaj tiči nevarnost. »Na pomoč!« je geslo ognjegascv in klic, če kje gori. Na pomoč, stariši, bratje, sestre, botrice, birmski boter! Morebiti je vaš fant stal že večkrat na pragu dušnega in telesnega pogubljenja, pa še se vedno srečno rešil. Pošljite mu tudi novi molitvenik »Moj tovariš«, da ga kot dober kamerad podučijo, kako se varovati greha, ... da ne bodete kedaj z bridkostjo v srcu morali poslušati njegovega zdihovalca: »O, ko bi bil jaz to prej vedel!« — In drugo je: Reče kdo: »To kar v »Tovarišu« piše star bivši konjeniški podčastnik, bo že vse res — mož očitno pozna vojaško življenje! — pa tega našim fantom, ki so še doma, ni treba vedeti. Je še vse prerano!« Kaj, prerano? Rečem ti, prijatelj, kakor hitro se mlad človek začne kot fanta čutiti in se kot tak obnaša, naj izve o vseh nevarnostih, ki mu pretijo, tudi o nevarnostih vojaškega življenja. Boljše je, tri leta prerano, kakor le eno uro prepozno! Na pomoč! Pa pomoč mora priti pravočasno! Okoli praznega pogorišča trobentati, nič več ne pomaga! V roke vsakega fanta — molitvenik »MOJ TOVARIŠ«!

in o bodočih nalogah zadružništva. Pri slučajnostih se je razpravljalo o marsikaterih zadružnih vprašanjih, kakor o pospeševanju varčevanja, o obrestni meri, o sadjarski zadruzi, o Zadružni samopomoči itd. Ponosni smo na našo posojilnico, katere je mnogo dobrega za našo faro storila, podpirati bomo njeno stremeljenja i v bodoče.

Kmetijska šola v Št. Juriju ob južni žel. sporoča, da se vrši na zavodu v dneh 7. do 9. aprila t. l. tridnevni mlekarški in vrtnarski tečaj na željo priglasecev in radi izmenjave predavanj skupno. Kdor se ga želi udeležiti, naj se zgasi pisмено takoj, da se ob eventualni nadštevilni udeležbi more tečaj naslednje dni ponoviti. Od 2. do 5. aprila se vrši štiridnevni tečaj za kontrolne asistente živinorejskih organizacij, na katerega so pa pozvani le specijelno določeni od živinorejskih združenj. Le izjemoma bo mogoče sprejeti nekaj drugih, ako imajo posebni interes na tem in se pravočasno javijo.

Izvoz jajc iz Jugoslavije. Iz naše države se leto za letom izvozi manj jajc v inozemstvo. Leta 1925 se je izvozilo jajc v vrednosti 608 milijonov Din, leta 1929 le v vrednosti 454 milijonov Din. Največ jajc se je v letu 1929 izvozilo v Italijo, namreč v vrednosti 184 milijonov D, v drugi vrsti v Nemčijo v vrednosti 118 milijonov Din, v Avstrijo v vrednosti 106 milijonov Din, v Švico v vrednosti 88 milijonov Din, v Čehoslovaško v vrednosti 3 milijonov Din. V zadnjih mesecih je vsled konkurence ruskih jajc, katere so v velikih množinah na razpolago na vseh svetovnih trgih, kupčija zelo slaba in so silno padle cene jajc.

Koliko se pridelava in popije vina. Od leta 1900 do leta 1913 je svetovna produkcija vina znašala okrog 140 milijonov hektolitrov na leto. Od leta 1921 do 1927 pa je ta številka poskočila na 170 milijonov hektolitrov. Zadnja tri leta pa produkcija vina pada. Pred vojno je v Italiji vsak prebivalec popil na leto povprečno 118 litrov vina, dočim po vojni samo 100 litrov. Od leta 1927 dalje potočijo največja mesta Italije 200.000 hektolitrov vina manj kot preje. Ravno tako je v Franciji. V poslednjih treh letih je konzum vina padel za 7 milijonov hektolitrov letno.

Toda konzum piva je petkrat večji kot prej, konzum čaja šestkrat in kave dva krat večji. V Španiji ni posebnih sprememb. Poraba je stalna in popije tam vsak človek na leto povprečno 85 litrov vina. V Argentini se je poraba vina zvišala od 53 na 85 litrov vsakega posameznika letno. V Švici je padla poraba od 56 na 49 in v Grčiji od 48 na 27 litrov. V deželah, ki ne producirajo vina, n. pr. v Švedski, Angliji in Nizozemski, pa je konzum ostal nespremenjen.

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. Na praznik sv. Jožefa je Kostrivnica zopet storila en korak naprej na polju gospodarstva, oziroma sadjereje. Sadjarska podružnica je ob svoji obletnici priredila enodnevni sadjarski tečaj. Predavanje je imel eden največjih slovenskih sadjarjev gospod Mihael Levstik. Dopoldne je predaval o najvažnejšem, oziroma o temelju sadjarstva, to je o pravilnem sajenju, popoldne po večernicah je zopet v dve uri trajajočem predavanju govoril o sadnih škodljivcih, o gnojenju in o precepljevanju. Lepo število mož in fantov se je udeležilo sadjarskega tečaja. V poljudni besedi nam je marsikaj raztolmačil ter nam obudil še večje veselje za sadjarstvo. Vsled bližine kopališča Rogaška Slatina ima pa tudi sadjarstvo v Kostrivnici lepo bodočnost. Gospodu M. Levstiku najlepša hvala za ves trud.

Laško. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo 30. marca dve predavanji o kmetijstvu, in sicer ob 8. uri zjutraj v šoli pri Sv. Marjeti, ob 11. uri pa v šoli pri Sv. Miklavžu. Vabljeni k obilni udeležbi!

Da bomo na jasnem. Resnica je, da se čuti vinogradnik, ki je lansko leto rezal svoj vinograd takrat, ko so očesa začela odganjati, to je v prvi polovici meseca maja, v vseh ozirih najbolj zadovoljnega. Moč trsa pri tako pozni rezi sploh ni trpela, o kakem večjem solzenju pa niti sledu ni bilo in to iz razloga, ker so ves sok odganjajoča očesa, oziroma mladice, k sebi pritegnile in se tem močneje razvile. Tudi v slučaju solzenja ne bi bila tako huda nesreča, kajti iztekajoč sok ni kri niti vino ali mezga v obliki vođe, ampak je tekočina, ki vsebuje toliko redilnih snovi, da jih kemična analiza komaj zaznava in torej na oslabitev trsa nima nobenega

vpliva. Radi jasnosti in popolnosti pristavljam to-le: Lansko leto se je svetovalo: Reži pozno in sicer takrat, ko bodo očesa malo odgnala, kajti le tedaj se bo videlo, kaj je za odrezati, oziroma za pustiti. Omenjen nasvet pri mnogih ni našel pravega razumevanja. Nekateri so res nekoliko časa čakali z rezjo, končno pa so vendar šli tik pred vegetacijo (predno je odganjalo) rezat, kar pa je imelo zelo slabe posledice: sok je začel curkoma teči, mogoče še po zdravih očesih, ki so bila potem v neprestani vlagi uničena. Strokovnjaški nasveti o pozni rezi so bili pravilni, le izvedba rezi z ozirom na pozni čas je bila otežkočena. Ravno s slednjim se mnogi vinogradniki in viničarji niso mogli sprijazniti, ker so imeli vsled dolgotrajajoče zime nakopičenega veliko drugega dela. Radi tega je strokovnjak, ki je sicer z dobrim ustrezem, krivično osovražen. Kar se pa tiče letošnje rezi z ozirom na pokvarjeno obliko trsa, se more reči to-le: Od onih očes, katere niso odgnala, nimamo rozg za letošnjo rez, pa najsi bo to na običajen način obrezanem trsu ali ne. Tako je letos v obeh primerih potrebno odžagavanje rogovi, če se noče v drugem primeru puščati previsoko ležečih rozg, ki so bogato obrodile, za reznike, odnosno locne. N. L.

Kriza za našo vinogradništvo.

Beograd, 10. 3. 1930.

V Jugoslaviji se pridelava krog 4.000.000 hl vina na leto. Ker imamo približno 180.000 ha z vinogradi zasajene zemlje, znaša investiran kapital brez vrednosti zemlje nad 10 milijard Din, ako računimo le 60.000 Din na ha ali približno 30.000 Din na oral. Ako bi začeli zapuščati goričke nasade, kakor se to žalibog godi s hmeljem, bi uničili s tem milijarde narodnega premoženja. Toda kje leži pomoč? Edino le v povečani potrošnji vina in grozdja doma in v

DR. O. ILAUNIG:

TATENBAH

ZGODOVINSKA POVEST.

»Nemogoče,« vzklikne cesar ves razburjen, »kako se morejo ukloniti krščanski plemenitaši kraljevine Ogrske pod jarem najhujšega sovražnika kristjanov?«

»Sovražniki Vašega maziljenega Veličanstva mečejo svoje puščice previdno v notranjost države. Moji poizvedovalci poročajo, da merijo predvsem na Štajersko.«

»Nemogoče,« reče cesar, »odkod veste to, knez? Kdo bi si upal metati ogenj v sredino mojega cesarstva?«

»Bosanski paša,« poroča kancler dalje, »je baje dobil celo ponudbe od ogrskih magnatov, ki merijo tudi na to, da se Štajerska z nepričakovanim vpadom spremeni v deželo, ki bi plačevala Turkom davek. Moji poročevalci imenujejo ime-na, katerih brez natančnejšega potrdila pred Njegovim Veličanstvom ne upam navesti.«

»Knez,« se vznemiri cesar ter se dvigne z na-

14

slonjača ves rdeč v obrazu, »če stvar ni jasna, naj se nikogar ne sumniči vpričo Našega prestola. Jaz nočem slišati teh imen; stvar ministra pa je, da vestno nadzoruje, kaj počenja sovražniki.«

»To sem tudi storil, Veličanstvo,« odvrne knez resno in svečano, »zastaviti hočem gotovo vse sile, da raztrgam vse mreže zarote, ki se nastavljajo okoli Njegovega Veličanstva. Predno sem si bil o stvari na jasnem, sem že poslal po posebnem selu grajskemu glavarju v Gradcu, Vašemu Veličanstvu z dušo in telesom vdanemu grofu Filipu Brennerju naročilo, da vestno čuva ter pazi, kaj nameravajo sovražniki na Štajerskem.«

»Knez,« reče cesar, ko se po kratkem premišljevanju dvigne, »nočem, da se zgodi komu krivica, samo zaradi suma se naj, kakor sem že rekel, nobenega ne vznemirja.«

»To tudi ni moj namen, Veličanstvo,« odvrne minister, »toda previdnost je neobhodno potrebna, in tako mislim pri vsem spoštovanju in vdanosti, da Njegovo Veličanstvo ne sme niti trenutek odlašati, da kaznuje predrzne zarotnike, kakor hitro se pojasni, kako daleč je že napredovala zarota.«

»Vendar ne bo treba že kar jutri udariti po

Lepe tiskovine

za trgovce, obrtnike, urade, kakor tudi večbarvne razglednice, barvotiske in druge v svojo stroko spajajoče tiskavnice v latinici in cirilici

izvršuje

hitro, solidno in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila

v Mariboru

Koroška c. 5

Čekov, račun št. 10.502

Telefon interurb. št. 2793

pospeševanju izvoza, ki je danes skoraj minimalen. Celokupni izvoz vina vseh evropskih vinorodnih držav znaša letno okrog 9 in pol milijona hl. Od teh odpade na Jugoslavijo samo 59.000 hl ali 0.61%, dočim izvažajo n. pr. mala Ogrska okrog 300.000 hl. Zato je umevno, da je pomočnik finančnega ministra gospod dr. Fr. Gospodnetič podal stališče vlade k temu važnemu gospodarskemu vprašanju ter obljubil vladno pomoč.

Izjavil je, da je vlada sklenila, da se doklade na pivo povišajo in sicer v korist banovin od 30 na 60 Din, v korist občin pa od 60 na 100 Din. Lansko leto se je vpeljala premija za izvoz vina in sicer 40 Din na 100 litrov. To se je pokazalo kot zelo koristno. Izvoz, za katerega se je že mislilo, da bo padel, je ostal na isti višini kakor leta 1928. Radi tega je kraljevska vlada sklenila, da se za sedaj izvozna premija poviša od 40 na 100 Din za 100 litrov, torej 1 Din na liter.

Potrebno je tudi, da se poraba vina v državi poveča. V ta namen je sklenjeno in gospod predsednik vlade je že odobril, da se 12 milijonov dinarjev od one svote, ki je bila prihranjena od lansko leto odrejenih premij za izvoz žganja, uporabi za nakup in porabo vina v vojski in v državnih bolnišnicah. Sklenjeno je še, da se vinski destilat izenači z destilatom žganja, tako da se trošarina vinskega destilata zniža od 24 na 14 Din po hl. Podvzeli se bodo vsi potrebni koraki, da se prepreči izdelovanje umetnih vin. Razpravljalo se je tudi o divjih vinskih trtah — šmarnica itd. Pomočnik ministra je pri tem povedal, da se je eni banovini dovolilo, da lahko vpelje poseben davek in sicer 15 par na vsako tako trto. Ta davek bodo lahko vpeljale tudi druge banovine. Kar se tiče umetnih pijač, finančno ministrstvo niti najmanj ne nasprotuje, da bi banovine in občine na ta vina določile posebne davke. Država sama tega ne stori, ker želi, da bi ti dohodki ostali banovinam in občinam. Kraljevska vlada je tudi veli-

ko storila za favoriziranje izvoza naših vin. Zavarovanje valute ni za izvoženo vino več potrebno. Carine proste kleti namerava država dovoliti tudi onim trgovcem, ki nimajo za 100.000 Din letnega obrata. Vsak trgovec si bo smel držati privatno zalogo. Izrecno se je povdarilo, da se vinskim izvoznikom ni treba posluževati colninskih spediterjev.

Konečno je zasigural vladno pomoč ob vseh prilikah, da se uresničijo opravljene želje vinogradnikov.

★

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 22. marca so pripeljali špeharji na 56 vozeh 163 svinj. Svinjsko meso so prodajali po 15 do 28 Din, špeh po 19 do 21 Din. Krompirja je bilo 16 voz s 75 vrečami po 1—1.50, čebule 2 voza po 2.50—3, zeljna glava 0.30. Sena je bilo 32 voz po 60—75, otave 2 po 60—70, 17 slame po 45—55. Pšenica 2.50, rž 1.75—2, ječmen 2, oves 1.25—1.50, koruza 2—2.50, ajda 1.50—2, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, fižol 2.50—3.50. Kokoš 30—55, piščanci 50—85, raca 40—50, gos 80, puran 65—140, domači zajec 5—40. Česen 16, kislo zelje 4, repa 2. Jabolka 3.50—8, suhe slive 10—12. Mleko 2.50—3, smetana 12—14, surovo maslo 40—48. Jajca 0.40—1, med 16—20 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 21. marca 1930 je bilo pripeljanih 153 svinj in 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari do 150 do 200 Din, 7—9 tednov stari od 250—300 Din, 3—4 mesece stari od 350—450 Din, 5—7 mesecev stari od 500 do 550 Din, 8—10 mesecev stari od 650 do 950 Din, 1 leto stari od 1000 do 1400 Din, 1 kg žive teže od 10 do 12.50 Din, 1 kg mrtve teže od 16 do 17 Din. Prodanih je bilo 128 svinj.

Za postni čas!

Na Kalvarijo!

Knjiga križevih potov. 2. izdaja. Cena 25 Din, po pošti 2 Din. Opomnimo, da je sprememba v molitvah križevega pota zelo priporočati, in ta knjiga jih nudi celih 28 sprememb.

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

NAŠA DRUŠTVA

Prosvetnim društvom naznanja Prosvetna zveza v Mariboru, da je gospod profesor dr. Jehart na razpolago za predavanja o sv. deželi. Predavanja spremljajo zanimive skloptične slike. Razkazovanje slik je mogoče samo tam, kjer ima društvena dvorana na razpolago električni tok.

Ruše. Prosvetno društvo v Rušah se je zadnji čas nekoliko razgibalo v svoji delavnosti. Prireja dramatične predstave, skloptična predavanja, sestanke itd. Zavedajmo se pa, da delovanje društva ni odvisno samo od odbora, marveč tudi od članstva. Člani tvorijo društvo, naloga vseh članov je »gojiti medsebojno spoštovanje in vzajemnost, braniti društveni ugled in po možnosti podpirati društvene namene« (Pravila). Tudi to zadnje, moralno in gnotno, predvsem s članarino, katero bo prihodnje dni začel pobirati blagajnik. Opozorjamo člane tudi na pravico posluževati se lepe društvene knjižnice, ki se začasno nahaja v kaplaniji. Prav te dni si bo knjižnica nabavila celo vrsto novih leposlovnih knjig. — Ustvarjajmo skupnost, ki bo rodila sadove za nas in za splošnost.

Št. Janž na Dravskem polju. Katoliško bralno društvo iz Hoč priredi v nedeljo, 30. marca ob treh popoldne v društveni dvorani Katoliškega prosvetnega društva gledališko predstavo »Črnošolec«. Vabimo k obilni udeležbi!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Katoliško prosvetno društvo je v predpustni dobi vprizorilo igro »Tri tičke«, za nedeljo, dne 30. t. m., pa pripravlja lepo proslavo materinskega dne.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dramatični odsek Prosvetnega društva pripravlja za velikonočne praznike prijetno presenečenje. Vprizori namreč na cvetno nedeljo, veliki ponedeljek in na belo nedeljo Pasijon ali Trpljenje in smrt našega Gospoda Jezusa Kristusa. Vršijo se velike priprave za dostojno in čim lepšo vprizoritev. Opozorjamo domačine in sosede, da pohitite te dneve v kar največjem številu v Društveni dom. Vstopnina bo zaradi velikih režijskih stroškov nekoliko zvišana.

Šoštanj. Proslava materinskega dneva v našem Slomškovem domu se je vršila v nedeljo, dne 9. marca, v prav prazničnem razpolože-

njih,« vpraša cesar in bridek nasmehljaj mu zaigra okoli usten.

»Mislim, da bo kmalu čas, poslati hrabrega Ivana Sporka z vojaškim krdelom na Hrvaško in tako pokazati nezadovoljnejšem resnobo in strogost.«

»E, zakaj ne pošljete kar cele armade,« vzroji cesar, »mož sumničenja, ki gledate vse prečrno!«

»Ne, Veličanstvo,« reče kancler, »pri tako razpletenih in dobro zamišljenih zarotah, katere udeležiti se niti Zrinjski ne obotavlja, je potrebna največja previdnost in pozornost.«

»Zrinjski,« vzklikne cesar, »to je iznajdba sovraštva in obrekovanja. Potomec Sigetskega junaka, ki je žrtvoval svoje življenje za svojega kralja, naj bi ravnal zoper Nas kot izdajalec? In če bi storil kaj takega, bi ga mogla k temu zapeljati le hipna zaslepljenost. Mi hočemo, naj se mu da čas, da se spametuje in spreobrne, kajti Vsepravični v nebesih noče, da grešnik umre, ampak da se spreobrne in živi.«

Minister je gledal nemo pred se.

»Veličanstvo,« spregovori čez nekaj časa, »s takim prizanesljivim postopanjem ne bomo zadušili ognja, ki že hoče izbruhniti. Predaleč se je že razširila zarota, mi ne smemo dalje čakati.«

Tedaj se dvigne cesar z vsem svojim dostojanstvom.

»Knez,« reče s povdarkom, »najprej hočemo imeti gotovost, jasnost in dokaze. Ako se to, o čemer govorite, izkaže kot resnica, potem naj bo pravici zadoščeno. Toda radi samih govoric in nejasnih poročil nočemo vznemirjati ne sebe, ne drugih, kakor tudi ne maramo z vkorakanjem Naših čet vzbujati čustva nezaupanja pri Naših zvestih podanikih. Dokler mi zaupamo, tako dolgo, knez, je vaša dolžnost, da stvar natančno zasledujete ter da ste skrbno na braniku.«

Vladar se je hotel zopet dvigniti, a še enkrat se je naslonil nazaj v naslonjač.

»Dobro, knez,« reče, »da ste pritegnili grofa Brennerja kot zaupnika. To moramo le odobriti. Ta plemenitaš je, kakor je Nam že znano, prav zvest služabnik Naše krone. Vprašam vas pa še: Ali ni na Štajerskem drugih mož, ki bi se jih moglo v tej kočljivi zadevi pritegniti kot zveste čuvaje Naših cesarskih pravic?«

V dvorano stopi v tem trenutku mož visoke postave z dolgim, bledim obrazom, velikimi, temnimi očmi, v črni španski noši s kratkim, z zlatom obrobljenim žametastim plaščem. Bil je Krištof Abele pl. Lilienberg, tedaj že član cesarskega

Ste naročeni na list
„NEDELJA“?
 Izhaja vsak teden? prinaša vsakokratni nedeljski evangelij in razlago ter druge podane verske članke, razen tega pa tudi lepo povest „Otroci naše ljube Gospe“ in mišne zgodbice za deca. Stane mesečno le 2.—Din (letno 24.—Din). Še danes si naročite Nedeljo po dopisnici na naslov: Uprava NEDELJE, Maribor. Slomškov trg 20.

nju. Nepričakovano velika množica občinstva iz mesta, bližnje in daljne okolice je napolnila kaj prostorno dvorano. Izbran in pester spored za ta praznik je obetal prav veliko. In res, bilo je vse tako lepo, kar smo videli in slišali. Zato pa vsem, ki so nam pripravili tako krasno uspeli materinski praznik, vsa čast in zahvala!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo že sedaj vabi na veliko tombolo, ki se bo vršila nepreklicno (dovoljenje je že došlo) na Jurjevo ali belo nedeljo v uti g. Pergerja. Prvi glavni dobiček bo dragocena možka zlata ura; drugi dobiček bo naročna ženska ura iz čistega zlata. Obe uri bosta ne morda samo pozlačeni, ampak pravo 14karatno zlato s pismeno garancijo. Uri bosta na vpogled izpostavljeni v izložbi gospoda Pergerja. Razen tega bodo še mnogi drugi večji in manjši dobitki. Srečke bodo po 3 Din. Čisti dobiček je namenjen zlati za knjižnico. — V imenu bralnega društva prosimo, pojdite nabirateljem dobitkov na roko, da bo tombola tem lepša! Fantje in dekleta, možje in žene, ki še nimate zlate ure, veselite se!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v nedeljo dne 6. in dne 13. aprila lepo zgodovinsko igrano »Klaudija Prokula«, na katero se sedaj uljudno vabi vse cenjeno občinstvo.

Ormož-Velika Nedelja. V nedeljo dne 30. t. m. ob treh popoldne vprizori v dvorani Klet. društva v Ormožu dramatični odsek Katoliškega bralnega društva pri Veliki Nedelji zanimivo igrano »Fernando, strah Asturije, ali: Spreobrnjenje roparja«. Roparjev ne vidimo vsak dan, zato jih pridite gledat v obilnem številu!

Več sto komadov lepe in dobro vkoreninjene šmarnice se kupi. Ponudbe pod »Šmarnica« na upravo lista. — 449

Maribor. V torek zjutraj ob 7. uri je umrla po dolgotrajni in mučni bolezni v Novi vasi pri Mariboru gospa Marica Bezjak, rojena Golec. Bila je v pet let trajajoči bolezni prava mučenica, ki je trpljenje počasne jetike prenašala udano v božjo voljo. Blagopokojna je bila iz rodbine Golec, ki je posedala pred leti gostilno Wilson pri glavnem kolodvoru. Pred dvema leti jej je umrl soprog in je ostala sama s sinkom pri stariših. Blagi rajni o-

stani ohranjen časten spomin, svetila jej večna luč, preostalim sožalje!

Št. Janž pri Dravogradu. Žrebanje loterije Orlovskega doma se ni vršila dne 25. marca, ampak se preloži na poznejši čas. Vsem, ki so srečke kupili, jam dajemo na znanje, da je loterijo prevzel cerkvenokonkurenčni odbor v Št. Janžu ter se loterija imenuje: Efektna loterija Št. Janž pri Dravogradu.

Mežiška dolina. Pogreb župnika v št. Danijela, vlč. g. Božič Franca, ki se je vršil v nedeljo dne 16. marca, se je razvil v veličastno versko manifestacijo. Iz vseh župnij Mežiške doline, celo iz sosedne Koroške je prihitelo ljudstvo, četudi so bila pota zelo slaba, da so blagemu pokojniku, ki je župnikoval v Št. Danijelu, skoro 20 let, izkazali zadnjo čast. Zastopano je bilo pri pogrebu tudi sresko načelstvo in sodišče v Prevaljah. Št. Danijel še ni videl toliko ljudstva! Pogrebni sprevod je vodil v spremstvu 10 duhovnikov, med katerimi smo opazili tudi gospoda dekana Hribarja iz Pliberka in gospoda svetnika Hornbočka iz Mežice, gospod dekan Riepl Matej, ki se je v imenu faranov in duhovščine poslovil od blagega pokojnika v ganljivih besedah in je prosil zbrano mnogobrojno občinstvo, da ohrani umrlega duhovnika v blagem spominu ter se ga spominja v molitvah. Šolarji, učenci pokojnega, so se z lepo pesmijo poslovili od svojega kateheta pred župniščem, nad vse ganljiva je bila pesem »Spomlad«, ki so jo malčki zapeli ob grobu. Solze so lesketale v očeh malčkov in vseh navzočih. V imenu občine se je ob grobu od pokojnika poslovil šolski upravitelj gospod Grafenauer z ganljivim klicem: »Na svidenje nad zvezdami«, za Prosvetno društvo pa je mladenič Mikie izrekel lepe zahvalne besede. Spavaj, blagi služabnik božji, v miru, dokler nas božji glas ne obudi k novemu življenju!

Št. Peter pri Mariboru. Občinski odbor je na predlog občinskega kmetijskega odbora sklenil, nabaviti travniško brano in sadno škropilnico. Obenem je občinski odbor sklenil, naprositi okrajni cestni odbor, da se čimprej začne z nadaljevanjem prepotrebne okrajne ceste Nebova—Ložana. — Za preganjane kristjane v Rusiji so manifestirali zadnjo nedeljo tudi Šentpeterčani. O preganjanju kristjanov na Ruskem je predaval s pomočjo skioptičnih slik profesor Jan Šedivy iz Maribora. Številni udeleženci so z zanimanjem in sočutjem do preganjanjih bratov in sester sledili besedam predavatelja. — Šentpeterčani bodo tudi morali misliti na popravo poti na Gorco. Sedanja nujno potrebna poprava je neprijetna za domačine, tudi na tujce napra-

vi slab utis. — Popraševanje po dobri lanskiminski kapljici je precejšnje. Cene so 8 do 9 Din liter.

Sv. Peter pri Mariboru. K poročilu o M. C. smo dobili pojasnilo, da se ni obesila. Ker so jo nekateri obrekovali, se je razsrdila ter zapretila, da se bo obesila. Še vedno živi.

Kamnica pri Mariboru. Ob priliki poroke Ivana Robič, posestnika na Slemenu, župnija Selnica in Roze Smolnik iz Rošpoha, ki se je vršila dne 3. marca tega leta pri Sv. Urbanu blizu Maribora, so gostje nabrali za afriške misijone 150 Din.

Marenberg. Le redkokedaj zaide dopis v vaš list, gospod urednik, iz našega kraja. Ni pa to znamenje, da se v Marenbergu nič ne zgodi. Nasprotno, po svojih močeh, ki so svede skromne, delajo vsa društva, da tudi ta kraj dobi sčasoma lepše lice in to v vseh ozirih. Minulo leto so skoro vsi občestni posestniki tudi na zunaj svoje domove lepo prebelili, le naš skupni dom, farna cerkev, je še potrebna popravila. Stavba sama na sebi je lepa, pa lepota bo šele tedaj prišla do izraza, če jo uredimo tako, kakor bi jo že zdavnaj morali. Kako prikupljivo je v farni cerkvi na Vuhredu, kjer si je stara Pahernikova rodbina postavila lep trajen spomenik. Nič slabše ni na Muti, Remšniku, Ribnici in Kapli. Ob prazničnih ubrano zvonjenje iz vseh sosednjih cerkev, le v Marenbergu oznanja žalostne in vesele trenutke en sam mal zvon. Pa smo se okorajžili in pritegnili vse dobre ljudi na pomoč, da napravimo veliko tombolo, morda eno največjih v Dravski dolini zadnjega časa. Kolo Jugoslovanskih Sester v Marenbergu pod vodstvom marljive in vzgledno požrtvovalne gospe soproge notarjeve in drugih dam je zaprosilo ministrstvo za potrebno dovoljenje in ga je tudi dobilo. Sedaj zbiramo koruzo, drva, prašiče, ovce, ročna in druga dela ter vse tako, kar je pripravno za dobitke. Prodajamo pa silno težko srečke, ker farani so pretežno revni. Zato na pomoč prav vsi tudi iz sosednjih krajev Mute, Sv. Primoža, Vuzenice, Vuhreda, Remšnika, Ribnice in iz še bolj oddaljenih krajev, da pomagamo tam, kjer sami težko zmorejo. In na belo nedeljo vsi v Marenberg, kjer bo najlepša zabava ob tomboli. — Številčna loterija 1 do 90 je v naši državi ukinjena. Ta je bila ustanovljena za časa cesarice Marije Terezije. Dne 25. oktobra 1752 so bile prvi krat vlečene številke 26, 81, 53, 11 in 74. Prvo terno 600 cekinov je dobil nek čevljarški vajenec. Vse te številke so navedene na tombolskih listkih, zato po njih! Pri tomboli sme igrati vsak — tudi čevljarški vajenec, dobi pa največ oni, ki je kupil največje število tablic.

dvornega sveta, katerega je bil tajnik; cesar ga je zaradi njegove zvestobe visoko spoštoval in ga tudi danes poklical k sebi.

»Ravnokar prihaja,« spregovori knez Lobkovic ter pokaže na vstopivšega, »tisti, ki mu je še včeraj pripočel moža posebnega zaupanja za Štajersko. Njegovo Veličanstvo dovoli, da poda gospod pl. Abele takoj pojasnilo glede moža izvanredne zvestobe ter trdnega prepričanja, kateremu bi lahko zaupali mesto čuvaja zoper vse spletke sovražnikov na Štajerskem proti Vašemu Veličanstvu.«

»Naj govori Abele,« veli cesar.

»Predložiti morem,« začne Lilienberg ter se globoko prikloni, »Vašemu Veličanstvu moža zaupanja, ki ga poznam že več let, za katerega zvestobo jamčim, ki ga smatram kot prijatelja, kakor je tudi on sam prijatelj pravice in resnice in zvesto vdan služabnik najvišje cesarske hiše.«

»In kako je ime temu toliko hvaljenemu,« vpraša cesar.

»To je,« odgovori pl. Lilienberg, »grof Ivan Erazem Tatenbah, renskega pokoljenja, sin cesarskega svetnika Gotfrida.«

»Če se prav spominjam,« poseže vmes cesar ter se pogladi z roko čez čelo. »je ta Tatenbah

lastnik grada Rače in Fram pri Mariboru. Poklonil se je Nam ob priliki bivanja v tistem mestu ter smo slišali, da se poteguje za višje mesto v državni službi.«

»Njegovo Veličanstvo ga tedaj že poznate,« reče Lilienberg ves presenečen.

»Moža sta Nam,« pripomni cesar, »pripočela rektor kolegija očetov jezuitov p. Štenter, ki je bil nedavno na Našem dvoru, in tudi namestnik dvornega kanclerja Würzburga. Zato hočemo spoznati tega zvestega služabnika Naše hiše, naj se Nam predstavi, kadar pride na Dunaj.«

»Veličanstvo,« odvrne pl. Lilienberg, »da tudi drugi možje priporočajo moža, ki ga toliko spoštujem, me potrjuje v mojem prepričanju. Zato si upam zaprositi v vsej ponižnosti, da ga, ker je ravno prišel k jutrišnji slavnosti, takoj predstavim Vašemu Veličanstvu. Pridružil se je namreč deputaciji štajerskih deželnih stanov, ki so došli, da se jutri poklonijo Vašemu Veličanstvu ter izrečejo v vsej vdanosti čestitke zvestih Štajercev.«

»Dobro,« odvrne cesar, »naj se ga Nam predstavi jutri ob priliki avdijske v Našem gradu Laksenburgu.«

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
o Mariboru, Koroška c. 5

To se je doslej izkazalo vedno kot pravilno zato farani in njih sosede ne pozabite zato pri nakupu!

Brezno ob Dravi. Dne 12. t. m. smo obhajali god sv. Gregorija Velikega papeža ter tukajšnjega farnega patrona. Čeravno je na novo zapadel sneg povzročil slabo pot, vendar se je zbralo precej pobožnih romarjev. Tudi č. duhovnikov in sv. maš je bilo več.

Vurberg. Na Jožefovo smo imeli lepo slovesnost v prid našim preganjanim bratom v Rusiji. Pridige in sv. maše so se udeležili tudi mnogi Rusi in Srbi. Gorela je električna luč in pevci so peli lepe pesmi. Pomagala jim je tokrat Rusinja Natalija N. Bikova, vnukinja slavnega Puškina, katera živi v Beogradu in poje v kraljevem pevskega zboru. Popoldne je bil govor o Rusiji na dobro obiskanem zborovanju mladeniške Marijine družbe. — Veliki ruski list »Vozroždenie« v Parizu ima v številki od 16. marca podobo in opis vurberškega grada. Tam čitamo med drugim: »V gradu Vurberg, v zelo lepem in zdravem kraju Slovenije, procvita zdaj naš sanatorij Rdečega križa. Vodi ga izkušeni dr. Boleslav F. Okolokulak. Sanatorij ima 70 postelj in je odlično opremljen. Ima električno razsvetljavo, vodovod in slovi po vsej Jugoslaviji. Še nedavno je obiskal sanatorij general A. P. Kutepov, na katerega je napravil odličen utis.« List prinaša tudi sliko generala Kutepova, ministra dr. Strandmana, dr. Okolokulaka in še več odličnih Rusov na Vurbergu.

Marija Snežna. Poročimo imeli lepo število v pustnem času. Poročile so se tudi tri Marijine družbenice. Kot prva je dala podbudo naša vrla Angelica Šumandl z odličnim in vrlim mladeničem Ivo Senekovičem. Druga je bila Amalija Repolust iz ugledne hiše z mladeničem Ivanom Srčič. Tretja je bila Beta Straus, dolgoletna cerkvena pevka iz zelo poštene hiše Hujčevce, s cerkvenim pevcem Mirkotom Horvat. Želimo vsem tem poročencem mnogo zakonske sreče, obdane z veseljem in božjim blagoslovom!

Sv. Ana v Slov. goricah. V nedeljo, dne 16. t. m., je bil sklep prvega tečaja kmetijsko-nadaljevalne šole pri Sv. Ani, ki je trajal od 21. novembra 1929. Poduk se je vršil dvakrat na teden in sicer ob torkih in četrkih, ter je obsegal poleg verouka vse vrste in panoge kmetijstva, ki so krajevnega pomena. Rednih slušateljev je bilo 14, 13 kmetijskih fantov in eden mož kmet. Poleg domačinov sta govorila tudi gospod dr. Kramberger o zdravilstvu in gosp. Jurančič o čebelarstvu. Z lepim nagovorom predsednika in župnika gospoda Konrada Šeško ter voditelja gospoda Jakoba Stuhca in s kratko preizkušnjo učencev je bil tečaj slovesno zaključen. Ob sklepu se je kmetijski fant Kraner zahvalil voditelju in vsem predavateljem. — Vredno je tudi zabeležiti, da je bila v letošnji zimi cesta med Krembergom in Krihenbergom do Sv. Ane razširjena, kar je tudi velikega gospodarskega pomena. Tako je storjen prvi korak za zboljšanje ceste k Sv. Ani. Z združenimi močmi se bo delo nadaljevalo, kar bo tudi za tujce veselo, ker je Sv. Ana prijazen kraj in lepa razgledna točka Slovenskih goric.

Sv. Andraž v Slov. gor. Dne 18. marca je umrla vrla družbenica Marija Zorko v Smolincih. Bolehala je že dolgo časa, pa je svojo brdko trpljenje voljno prenašala, dokler ji ni nemila smrt pretrgala niti življenja v starosti 21 let. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb. Mnóžica faranov in njenih tovarišic jo je spremljala na njeni zadnji poti. — Po tukajšnji okolici se že dalje časa klatijo delomrzní cigani. Tako so nadležni, da hočejo imeti vse, kar premore hiša. Ako mu daš dar, s tem ni zadovoljen, hoče še drugega in tretjega in še več. Ljudstvo je silno nevoljno nad temi ciganskimi obiski, kateri se na dnevnem redu.

Ptuj. Dne 6. aprila priredi mariborska Glasbena Matica velik pevski koncert v Društvenem domu. Mariborska Glasbena Matica je v

Ptaju dobro znan gost. Tokrat bo pela v proslavo 100letnice rojstva dr. Benjamina Ipavca pet najlepših njegovih pesmi in še celo vrsto drugih modernih in narodnih pesmi. Vabijo se zlasti pevski zbori iz okolice na ta klasičen koncert.

Biš pri Ptaju. Sedaj se baje sestavljajo predlogi v zadevi združitve malih občin v večje. Čuje se, da je nekdo predložil, naj se Biš priklupi k Sv. Andražu onstran Pesnice. Potem smo zopet slišali, da nas drugi hočejo privesti k trojički občini. Eden kot drug teh načrtov ni primeren. Prvo, kar je želeli, je priklopitev občine Biš k ptujskemu srezu. Ni ga človeka v Bišu, ki bi mislil drugače. Bišanci kupujemo in prodavamo v Ptaju; Maribor je predaleč od nas (naša davkarija je zadnji čas v Mariboru), do Maribora je 30 km, do Ptuja pa 14. Kar pa se tiče združenja občin, bi bila združitve z občino Sv. Andraž nepraktična, ker nimamo s to občino nobenih gospodarskih stikov in smo tudi teritorialno od te občine po Pesnici popolnoma odrezani. Iz Biša do Sv. Andraža — in tam bi naj bil za nas bodoči občinski urad — je čez polja in travnike eno celo uro hoda, vso to pot nobene hiše, pri večjem deževju pa vsak promet zaradi povodnjí spleh nemogoč. Najprimernejše bi pač bilo, da se združijo v večjo občino naslednje male občine: Biš, Trnovska vas, Bišečki vrh, Ločič in Trnovski vrh. — Ker pa morda ima ena ali druga teh občin zopet druge želje, bi bili Bišanci pripravljeni se pridružiti občinam urbanske župnije, ker nas s temi občinami vežejo znatnejši gospodarski razlogi, kakor s Sv. Andražem ali s katerokoli občino mariborskega sreza.

Ljutomer. Avtobusni promet na progi Ljutomer—Sv. Jurij ob Ščavnici—Gornja Radgona je po večmesečnem odmoru zopet odprt. Krivo temu dolgemu odmoru na tej progi je zelo slabo stanje ceste blizu Ivanjca. — Moderno napravo, podzemski rezervoar za bencin s pumpo, si v kratkem po velikomestnem načinu omisli v Ljutomeru lastnik tvrde Marko Rosenberg g. Milan Šessler. Sporazumno z mestno občino jo namesti pred svojo trgovino na občinskem zemljišču. — Posledice lanske izredno hude zime se opazajo šele sedaj. Jablane in češnje, katere so močno pozeble, so lansko leto porabile zadnjo moč in bile lepo zelene, seveda v jeseni so pa predčasno orumenele; čez zimo in sedaj na spomlad so žolne oključale skorjo raz vejevje, tako da kažejo sadni vrtovi prav žalostno sliko. Posestniki istih morajo posušeno drevje podirati, a žal je naenkrat vsem tukajšnjim drevničarjem zmanjkalo mladih cepljenih drev. Povprašujejo, kje jih dobiti; torej veliko povpraševanje po mladem drevju.

Gornja Radgona. Izročili smo dne 15. marca materi zemlji truplo pokojne vdove Elizabete Vreča iz Orehovec, ki je po večletni bolezní v 70. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala. Kljub svojemu bolehanju je vodila dokaj let svoje posestvo. Za vsakega je imela odprte roke in mu rada pomagala. Ob priliki pogreba na njenem žalujočem domu smo se spomnili tudi mariborskega novega hogošlva ter nabrali v ta namen 113 Din. Mi se pa tolažimo s tem, da križ nam sveti govori, da vidimo se nad zvezdami!

Ormož. Pred nekaj dnevi je na našem koldvoru nek tuji delavec sam ustavil vlak. To je moral biti pač močen dečko, si mislite. A kaj še? Predolgo se je pomudil v bližnji gostilni, vino mu je že nekoliko šinilo v noge in glavo, vlak pa je zvižgal in pihal in se že začel premikati. Možakar hoče v zadnjem trenutku na vlak, a vsled nesigurnosti bi bil gotovo padel pod kolesa, če bi ga ne bil o pravem času zagrabil za roko spravednik in ga držal z lastno smrtno nevarnostjo, dokler niso ustavili vlaka. No, s tem vlakom se mož ni peljal naprej, ker so ga odvedli v Sajnkovičovo hišo in mu dali zastoj stanovanje tam spodaj na levo. Povrh vsega tega je bil še obsojen na 15dnevno ječo, ker se je moral po njegovi kri-

vi vlak ustaviti. Kazen je pogojna, to se pravi, če se bo kaznovani celo leto lepo in pametno zadržal, se mu vsa kazen odpusti. Le onih uric, ki jih je predsedal, mu nihče vrnil ne mora. Tudi izgovor s pijanostjo ni nič pomagal. V tem je novi kazenski zakon veliko strožji kot prejšnji. Kako bridko se mi je prišlo, da oni dan znan pijanček in hvalil lepe stare čase, ko se je lahko pošteno okadil s najboljšo kapljico. Če si pa potem kakšno nerodnost užagal in so te poklicali na odgovor, si se izgovarjal, da si ga imel malo pod kapo, pa si našel odprta ušesa in usmiljena srca in kazni je bila mila. A danes? Kar zašijejo te! Nič več ni lepo na svetlo! — V našem mestu so zdaj trije zdravniki, tako da glede priložitosti za zdravljenje nismo v zadregi. Prav resno se govori, da se bo naselil pri nas še tretji odvetnik. Dela bo menda zadosti, zaslužka tudi. Mi nismo kar tako! Ni dolgo tega, ko sta se pripeljala na imenitnem avtomobilu kar dva zagovornika in govorila v prid enih in v pogubo drugih več dolgih ur. Seveda nista govorila oba za toženca ali tožitelja, ampak eden za toženca, drugi za tožitelja.

Zgornja Sv. Kungota. Dne 19. marca popoldne ob 5. uri se je poročil orožniški podnarednik gospod Kotnik A. Vinko orožniške stanice Zgornja Sv. Kungota, z gđ. Babič Marijo iz Maribora. Vsi sotovariši te stanice, kakor tudi iz okolice ter vsi znanci in prijatelji mu želimo v novem zakonskem stanu najlepšo slogo in srečo.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Na sedmini po rajni Mariji Petrena iz Sejanec, vzgledni in za vse dobro vneti ženi in materi sedmerih otrok, rojeni Antolč, se je nabralo za tukajšnji Društveni dom 100 Din. Naj ji sveti večna luč, vsem darovalcem pa stoterni Bog plačaj!

Polenčak. Pretekli teden ponoči je zgorela viničarija kmeta Ivana Janžekovič v Polenčah. V par minutah je ogenj upepelil obsežno hišo, prešo in gospodarsko poslopje do tal. Vse je bilo leseno in s slamo krito. Par požrtvovalnih fantov je sicer takoj prihitelo gasiti, a ves pogum in ves trud ni dosti pomagal, ker se je požar vsega požrešno in obilo poslužil. Rešiti ni bilo drugega mogoče, kot prazno vinsko posodo. Kako je ogenj nastal, ni znano. Kakor se čuje, je bil posestnik zavarovan. Izvemo tudi, da je naročnik »Slovenskega Gospodarja«, a je baje plačana naročnina samo polletno, in tako se pomoč od strani uprave celoletnim plačanim naročnikom v slučaju nesreče ognja — podpore 1000 Din — ne mora izplačati. (Opomba uprave: Potrjujemo, da je plačal omenjeni posestnik žalibog list samo polletno. Obžalujemo posestnika v tej nepričakovani nesreči. To bodi tudi v opomin mnogim drugim polovičarjem in četrtletnikom, ker nesreča nikdar ne miruje!) — Umrli je po kratkem bolehanju na vnetju pljuč kmet Anton Florjanč iz Brezovec, v starosti 45 let. Pokoj njegovi duši. — Svoj nelepí in nobene hvale vredni posel je spet začel dvonožni dihur. V noči od torka na sredo si je poiskal plen pri posestniku Alojziju Krojzl v Polenčah. Izbral si je pet lepih, rejnih, mladih jarik in jo pobrisal v temno noč. Posestniki perutnine, pozor! Nastavite velike pasti in bodite bolj čuječi!

Sv. Urban v Slov. goricah. Tudi v naši župniji je letošnji predpust bilo precej porok. Dne 23. februarja so stale tri neveste v venci pred oltarjem. Med njimi je bila vrla in pridna mladenka Marija Čeh iz Strmca. Bila je skozi celih pet let po očetovi smrti marljiva gospodinja, prijazna z vsakomur ter tako pravi zgled dekletom v lepem vedenju. Zbrala si je za svojega spremljevalca skozi življenje Alojzija Potočnik iz Gernjec pri Ptaju. Mlademu paru želimo mnogo sreče in blagoslova!

Sv. Barbara v Halozah. Malo smo se res bñh potuhñli v tem prešmentanem predpustnem času, to pa zato, ker je bil čas ženitve in možitve in smo mi, ki že imamo leta, za to stvar preboječi. Zato smo molčali, da ne bi mogoče kdo od drugod zvedel za nas ter nam celo v

svate prišel. To pa je menda bil tudi vzrok, da jih je v tem predpustu tako malo šlo pod zakonski jarem. Se pač vidi, da je vse rajši v brezskrbni samski prostosti, ali pa jim je manjkalo vinčeka in dinarčka. Tem pogostejše se pa oglasa pri nas smrt. Druga leta ni bilo po pol leta toliko mrličev kot letos v prvih dveh mesecih. Največ pobira smrt male otroke in može v najlepših letih. Med drugimi je umrl povsod dobro znani tukajšnji trgovec g. Milan Blass. Bil je res trgovec na svojem mestu, zato ga je vse spoštovalo. Dasi ravno je umrl daleč od tukaj v Varaždinu, vendar ga je med drugimi tudi veliko Barbarčarov spremljalo na njegovi zadnji poti. Mir njegovi duši! — Prvega marca je odšla od nas učiteljica Zinka Gajser. Z vneto in trudom je delovala na tukajšnji šoli celih 14 let. Odšla je na novo mesto v Zavrče. Mi Barbarčani ji želimo, naj še mnogo let deluje veselo in uspešno za blagor učeče se završke mladine.

Medvedce pri Pragerskem. Akoravno je bil predpust tako dolg, ni pri nas niti jedno dekle stopilo v zakonski jarem. Je pač neprilika. Ene imajo snubače, a se ne marajo močiti, druge bi se rade, a nobeden ne pride. Poročili se je mlad posestnik Simon Sagadin ter dobil za gospodinjjo Amalijo Unuk iz prav ugledne hiše iz Vrhloga. Obema želimo obilo sreče v zakonu! — Želja po gospodarskem napredku je splošna, obstoji tudi pri nas. V to svrhu je treha več izobrazbe, pa tudi dobre volje posameznikov!

Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 2. marca, se je poročila gđc. Gizela Hribar, posestniška hči iz Slov. Bistrice, z g. Ivanom Štrucelj, pekarskim mojstrom iz št. Vida pri Ptuj. Poroča se je vršila v samostanski cerkvi v Slov. Bistrici. Mesti starešine sta zavzemala g. Leopold Vorša, trgovec od Sv. Martina na Pohorju, in g. Josip Furman, posestnik v Ptuj. Novoporočencema želimo mnogo sreče in božjega blagoslova!

Sv. Vencel pri Slov. Bistrici. Preteklo nedeljo je umrla tukaj v najboljših letih kot žrtev materinske dolžnosti Antonija Mlakar, vzgledno krščanska mati in gospodinja. Na kvaterni petek je še v cerkvi s pobožnostjo prešla sv. obhajilo, nevede, da je to njena popotnica v večnost. Zapuščala pet nedoraslih otrok, katere naj tolaži Bog!

Prihova. Na veseli svatbi Antona in Cecilije Grosek se je nabralo za tukajšnje izobraževalno društvo 80 Din. Vsem darovalcem najlepša hvala, novoporočencema pa mnogo sreče za nadaljno življenje!

Konjice. Na gostiji Gosnik Ferdinand in Arbeiter Roza so svatje zbrali za novo bogoslovje v Mariboru 100 Din. Bog povrni in uakloni novoporočencema obilo blagoslova!

Čadram. Na godovanju gospoda Josipa Zadek, kmeta na Straži, se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru 100 Din.

Sv. Martin na Pohorju. Pri nas imamo kar dva tečaja, in sicer gospodarskega in gospodinjkega. Gospodarski tečaj vodi gospod Anton Podvršnik, šolski upravitelj, in udeležuje se ga 22 fantov. Fantje so posebno navdušeni za živinorejo, a tudi računstvo in državnoznanstvo ne zaostaja. Gospodinjjski tečaj vodi gđc. Tončka Urbas, učiteljica, udeležuje pa se ga 56 deklet. Dekleta šivajo in kuhajo, da je veselje, red in snaga se jim povsod pozna. Pri obeh tečajih poučuje verouk č. g. Sinko Fran, župnik. — Svatov smo imeli nič manj kot 12 parov, kar je za nas lepo število. — Moški pevski zbor, katerega vodi organist gospod Iv. Rems, tudi dobro napreduje, učimo se lepe cerkvene in narodne pesmi. — Tukajšnji diletantje g. Anton Podvršnik, šolski vodja, g. Tončka Urbas, učiteljica, gđc. Anica Šavpah, učiteljica, g. Leopold Vorša, trgovec, g. Viktor Furar, poslovodja, gđc. Marica Koren, g. Jurij Podvršnik, Feliks Kvas, Edi Kocmut, Ivan Pečlovnik in Ivan Strehar, pa nam priredijo večkrat na šolskem odru zelo lepe igre, pri katerih med odmorji igra tukajšnji tamburaški zbor pod vodstvom č. g. župnika.

Luča. Gospod Mihael Grzina, slikar v Kozjem, je lani poleti z enim pomočnikom in z enim vajencem prenovil vso notranjo steno tukajšnje župnijske cerkve. Obenem je prenovil tudi prižnico in krstni kamen. Z vsem njegovim delom kakor tudi z računom in vedenjem sem popolnoma zadovoljen. Zato ga tudi drugim priporočam! — Jurij Mikolič, župnik.

Sv. Jurij ob južni žel. V zimskih mesecih je bil pri nas kmetijsko-nadaljevalni tečaj, in sicer se je vršil vsako nedeljo, sredo in soboto. Tukajšnji fantje se z vneto oklepamo prekoristnega pouka, kateri nam bo v poznejših letih neprecenljive vrednosti. Poučevali so nas domači gospodje in iz Kmetijske šole. Najiskrenejša hvala za njih trud.

Sv. Jurij ob južni žel. Dne 10. marca je za večno zatisnil oči gospod Golež Martin, pos. in bivši cerkveni ključar. Pogreb blagopokojnega se je vršil dne 12. marca s sv. mašo ob 9. uri dopoldan. Kako je bil priljubljen, je pokazalo obilno število ljudi iz tukajšnje in druge fare. Naj mu sveti večna luč! Ostalim pa naše iskreno sožalje!

Ponikva ob južni žel. Človek bi mislil, da je naš kraj nezdrav, pust in dolgočasen, ker je v mrtvaški knjigi letos zabeleženih že toliko smrtnih slučajev, pa je ravno nasprotno res. Poslovil se je sicer naglo od nas šaljivi, povsod priljubljeni Jože Korže, ki smo ga pokopali nedavno. Ravno tako nas je naglo zapustila občespoštovana, še mlada gospa Marija Leskovar, kateri je sledila Marijina družbenica Marija Čahonova, in danes, ko to sporočam, leži na mrtvaškem odru Jožef Zdošek, prevžitkar. Vendar pa imamo še živi veliko veselja do življenja in napredka. V kratkem bomo to dokazali. Čakamo še vedno na vodovod in na elektriko. Važna je tudi zadeva postaje ali postajališča med Ponikvo in Poljčanami. Ljudstvu bi bilo s tem v vsakem oziru silno ustrezno in tudi železnica bi imela dobiček, ker nam primanjkuje cest za avtomobile. Na Dolgi gori imajo naši posestniki še precej dobrega vinča v zalogi. Kupci, oglasite se! Tujcem, ki nas bodo tekom leta obiskali, bodo šli naši ljudje na roko tako s solidno postrežbo, kakor tudi s primernimi cenami in s prijazno besedo. Zanimivosti imamo: Slomškov dom na Slomu, Kocenov rojstni dom na Hotunjah, znameniti cerkvi, zgodovinski oreh, krasna lega in še lepši izleti v okolico.

Sv. Vid pri Grobelnem. Otožno so nam naznanili naši zvonovi na pepelnično sredo zvečer, da nas je za vedno zapustila po vsej okoličici spoštovana, še kot dekle 80letna Marija Sajner iz Ponkvice. Pri njej smo se pomnili pregovora, ki pravi: Kakšno življenje, — takšna smrt! Rajnica je vedno častila sv. Jožefa ter se mu še prejšnji dan priporočala za srečno zadnjo uro in še v cerkvi sprejela sv. zakramente. Celo svoje življenje je bila netrudljiva in nikoli poleti ni zamudila jutranjega sveta, da bi ga ne bila pozdravila z Marijino pesmico. V mladosti je bila več let cerkvena pevka. Zato so njej tudi zadnjo čast izkazala dekleta, ki so ob odprtem grobu zapela lepo žalostinko.

Sv. Križ na Slatini. Kmetška zveza je dne 16. marca napravila smel poskus. Na zadnji odborovi seji je sklenila naprositi slatinskega gospoda ekonomista, da žrtvuje svoj prosti čas ob nedeljah popoldne in s svojim strokovnim znanjem skuša zboljšati naše kmetije. Gospod župan Hernaus ga je prvi povabil v svojo hišo, da teoretično in praktično uči umnega kmetovanja vse, ki se zanimajo za svoj gospodarski napredek. 30 posestnikov se je zbralo na Veliki Rodnah, kjer so z zanimanjem sledili njegovemu poljudnemu izvajanju, kjer so mu postavili razna gospodarska vprašanja in kjer so se na licu mesta mogli prepričati, kako boleznijo napadajo drevje, kako se naj goji naše sadno drevje, da bo zdravo in rodovitno, kako se lahko izboljšajo naši travniki, kako se sploh more dvigniti naše gospodarstvo na

Bodite oprezn!

pri nakupu nove obleke in zahtevajte pred tem od Trgovskega doma

Stermecki v Celju z dopisnico na ogled vzorce sukna, ševjota in kamgarna za moške obleke, krasne volnene tkanine za damske plašče in obleke, svile, delena, etamina, šifona, batista, platna in vse ostale manufakture za obleke in perilo.

Naročila preko Din 500 se pošiljajo poštne prosto. Cenik z več tisoč slikami na zahtevo popolnoma brezplačno.

Trgovski dom R. Stermecki, Celje št. 24.
Dravska banovina. 207-3

višjo stopnjo. Tako bo romal gospod ekonom zastoj nedeljo za nedeljo po naših vaseh, če bo našel dovolj umevanja ter bo odziv povsod tako časten kot na Veliki Rodnah. — Prvič je stopila domača gospodinjška šola v javnost dne 25. marca s prireditvijo materinskega dneva v Društvenem domu. Za sklepno razstavo je poklonila domača posojilnica 500 Din, za kar gre načelstvu iskrena zahvala. Gospa voditeljica se je obrnila s prošnjo za podporo tudi na zdraviliško upravo in na svetokriški premogokop. Premogovnik je že nakazal voz premoga šoli, ki je za tukajšnje ljudstvo pravi blagoslov. Čast uvidevnim činiteljem! Dekleta še zdaj jako vestno posejajo šolo in se pripravljajo z vso paro na razstavo in skušnjo ob sklepu. — Gospod Golob Mihael v Spodnjem Sečovem je dal slovesno blagosloviti svojo silno udobno urejeno novo hišo, ki jo je pri tej priliki z živim in mrtvim inventarjem posvetil božjemu Srcu. V znak hvalečnosti za pomoč od zgoraj pri stavbi je velikodušno poklonil 100 Din za novo bogoslovje, za kar mu bo novi Gospodar pač najboljši plačnik. — S pomočjo gospoda Dolinška, znanega cvetličarja in drevesničarja v Kamnici in s pomočjo slatinskega opleševalnega društva smo dne 17. t. m. začeli krasiti okolico cerkve, kaplanije in Društvenega doma. Letos bodo gostje komaj spoznali svetokriško okolico.

Rimske Toplice. Umrla je v celjski bolnici dne 13. t. m. dobra mati in blaga žena Gorišek Marija iz Lokavca pri Rimskih Toplicah. Zapuščala moža in 10 nepreskrbljenih otrok. Bila je vedno prijateljica in čitateljica »Slovenskega Gospodarja« in vseh krščanskih časopisov. Zmiraj je bila vselepa značaja tudi v zelo bridkih urah. Daleč okrog priljubljeni in spoštovani ženi bodi ohranjen blag spomin!

Rajhenburg. Na praznik sv. Jožefa sta umrla dva odlična moža naše župnije. Na Senovem je umrl prevžitkar Jožef Mirt, bivši dolgoletni župan občine Senovo ter oče ravnatelja dijaškega semenišča v Mariboru, g. dr. J. Mirta. V Rajhenburgu pa je preminul Franc Majnik, dolgoletni in zaslužni organist. Pogreb obeh se je vršil v petek dne 21. t. m. ob obilni udeležbi vernikov. Slovesno sv. mašo zadušnico je opravil g. J. Tratnik, rajhenburški župnik, spreved pa je vodil gospod dekan videmski Janez Medvešek, ki se je tudi od obeh rajnih poslovil v Marijini baziliki v lepem in v srce segajočem žalnem govoru. Na pokopališču pa je govoril izbrane poslovilne besede gospod Josip Škoherne, bivši narodni poslanec ter sedaj župan občine Senovo. Pevski zbor je zapel v cerkvi in ob grobu ganljive žalostinke, med sprevedom pa je igrala žalne koračnice rajhenburška godba. Obema vzornima in blagima pokojnikoma naj sveti večna luč, dobri Bog naj njima bo obilen vtičnik za njuno delo na zemlji! Vsem preostatim izrekamo globoko sožalje!

Dugaresa. Pri nas je bil požar. Eden je segal hišo. Požar je uničil še druge pripadajoče dele in napravil škodo okoli 50.000 Din. Zlobneža so zarili.

Rodbina Golec v Novi vasi pri Mariboru naznanja tužno vest, da je preminula v torek dne 25. marca 1930 po dolgi in mučni bolezni, previdena večkrat s sv. zakramenti, hčerka

Marica omožena Bezjak

Pogreb blage rajne bo v četrtek dne 27. marca 1930 ob 4. uri pop. iz mrtvašnice na Pobrežju v grobnico.

Nova vas pri Mariboru, dne 25. marca 1930.

Terezija Golec, mati,
Bojan, sinko, ter bratje, sestre in sorodniki.

Poljedelci!

Najcenejše
najmanj 5%
kupite vse

gospodarske poljedelske stroje (znamka po želji) če si iste naročite pri ekonomu

KARL JURKOVIČ

Maribor, Dravska ul. 10/I

Zastop in trgovina vseh poljedelskih potrebščin, strojev, umetnih gnojil, specialnih preparatov itd. 44

USTANOVLJENA LETU 1881

CELJSKA POSOJILNICA D. D. V CELJU

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno.

Celje
v lastni hiši Narodni dom

Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100.000.000—

— še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14.500.000—. —

Maribor

Aleksandrova c. št. 11

Podružnici:

Šoštanj

(v lastni hiši) 223

V malih oznanilih stane vsaka beseda Din 120. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko pošljejo v znamkah.

Mala oznanila

Mali oglasi se objavljajo samo ako se **PLAČAJO NAPREJ!**

Upravištvu odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za 2 Din za odgovor. Upravištvu.

Po vseh krajih iščemo moške in ženske, kjerkoli imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek do Din 250.—. Prijavite se: »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. Znamka za odgovor. 93

Semenski oves (ligovo)

dobite najceneje pri Josip Rosenberg mlin in veletrgovina žita, Maribor. 366

Ljudska hranilnica in posojilnica v Rečici v Savinjski dolini, r. z. z n. z., ima svoj 31. redni občni zbor dne 30. marca 1930 ob 4. uri popoldne pri g. Antonu Fürst. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1929. 5. Volitev načelstva. 6. Volitev nadzorstva. 7. Slučajnosti. — Načelstvo. 422

Oblačilno blago vsakovrstno, izgotovljene obleke »Tivar« za moške in otroke, perilo, svilene rute ter vse vaše potrebščine kupite najugodnejše v trgovini Fr. Senčar, Ljutomer in Mala Nedelja.

Kupim in prevzamem vsako količino frišnih jajc do preklica po najboljši dnevni ceni, današnja cena 70 do 85 par. Ako se cena zviša pa konkurenčna cena. Prevzema se in točno plača predpoldan: Maribor, Koroška cesta 10, na dvorišču; popoldan pa v lastni hiši: veletrgovina sadja in jajc, Koroška cesta 126—128a. Ivan Göttlich. 323

Tamburaške instrumente za 7 članski zbor prodaja Gasilno društvo Velika Nedelja. 398

Fravnik se prodaja 2 orala. Več pove Jože Partl, gostilničar pri Sv. Marjeti ob Pes. 420

Pod vejo se prodajo čebele: Ivan Kranvogel, Košaki pri Mariboru. 430

Kovaškega učenca, kateri se je že učil kovaštva, sprejme takoj pod ugodnimi pogoji I. Kolšek, kolar, p. Šmartno ob Paki. 431

Pekovskega vajenca sprejme takoj z vso oskrbo. Naslov v upravi lista. 446

Vinčar z 4—5 delavskimi močmi se pod ugodnimi pogoji takoj sprejme. Marija Novačan. Šlosberg, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 315

Hlapec išče službo. Naslov v upravi »Slovenskega Gospodarja«. 447

Kravar in ofer se sprejmeta: graščina Pragersko. 428

Prodajam lepo posestvo, nova zidana hiša, štiri orale zemlje. Naslov v upravi lista. 432

Lepo posestvo 56 oralov v bližini Maribora se ugodno prodaja. Naslov v upravi lista. 372

Kdo prodaja posestvo resnemu kupcu, 4 do 8 oralov v bližini Sv. Marjete ali Partinja? Ponudbe na upravo lista. 433

Vabilo na izredni občni zbor Zadrugne samopomoči v Mariboru, kateri se vrši v ponedeljek dne 7. aprila 1930 ob 18. uri v prostorih Zadrugne zveze v Mariboru, Miklošičeva cesta 2. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Sprememba pravil. 3. Dopolnilne volitve načelstva. 4. Slučajnosti. Ako bi prvi občni zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi občni zbor, kateri sklepa glasom pravil ob vsaki navzočnosti članov. Maribor dne 21. marca 1930. — Načelstvo. 435

Vabilo na redni občni zbor Hranilnice in posojilnice na Vidmu, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo dne 13. aprila 1930 ob 15. uri popoldne v posojilničnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo načelstva. 3. Poročilo nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1929. 5. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje na istem mestu in po istem redu drug občni zbor, ki bo veljavno sklepal ne glede na število navzočih zadružnikov. — Načelstvo. 440

Prodajam v lepi legi malo posestvo, zidano poslopje, blizu 7 oralov rodovitne zemlje. Cena 38.000 Din. Naslov v upravi lista. 451

Prodaja se tristanovanska in novo ter dobro zidana hiša (vila) z razsvetljavo in z gospodarskim poslopjem; Studenci pri Mariboru, Vodnikova ulica 28.

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Slov. Bistrici, r. z. z n. z., ki se vrši v nedeljo dne 6. aprila 1930 ob 10. uri predpoldne v posojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1929.
4. Čitanje revizijskega poročila.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob določeni uri, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa veljavno brez ozira na visokost vplačanih in zastopanih deležev. — Načelstvo. 438

Mauthner-leva semena

vseh vrst poljskih semen, kakor: krmilne pese, originalne Eckendorfer in Mamuth, rdeče štajerske deteljice, lucerne. — Ia semena trav za travnike in parke, korenja za krmo itd. so sveže došla trvdki

IVAN SIRK Maribor

Glavni trg - Rotovž

Preprodajalcem poseben popust. 347

Jermene

za stroje blank usnje in vse druge vrste usnja kupite najboljšo pri

Wilh. Badl, trg. z usnjem in čevlji, potrebščin Maribor, Glavni trg. 408

Po tovarniških najcenejših cenah priporočam: ženske srajce, bluže, obleke, predpasnike, robce, nogavice, ceig- in štohlace, telovnike, oksford- in šifonsrajce, klotodeje, flaneldeke, slamnjače, afrikmatrace, vložke po meri, plahte za konoje s kumetšpico, plahete za mesarje in vozove, vrvi za zvonove, za kleti, studence in splave in perilo, štrange, ujdze, stavbenike, zidarje, tesarje in ribolovce 429

Alojzij Gnišček
trgovina

Maribor, Glavni trg 6.

Učenec za trgovino se sprejme. Lastnoročno pisane ponudbe je poslati na Hrastelj Ant., trg., Sv. Lenart Slg. 437

Učenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme: Prešern, špecerij-ska trgovina, Maribor. 436

Mladi oženjen par s 4 močmi išče mesto viničarja ali majerja. Ivan Bogolin, viničar, vas Bučerca št. 7, p. Videm Krško. 407

Dva učenca sprejme Cesar Ivan, umetni podobar in pozlatar v Mozirju. — Uljudno se priporoča čč. gg. duhovnikom in slavnemu občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela. Za dobro in trpežno delo se jamči. 341

Kovaškega pomočnika in vajenca potrebuje Benedikt Brunčko, kovaški mojster v Št. Lovrencu na Pohorju. Stalno delo in vsa oskrba v hiši. 377

Hlapca k volom in deklo za kunčke in vrtna dela se sprejme pod dobrimi pogoji. Ponudbe na upravo lista pod »Priden in pošten«. 426

Učenec za slikarsko in pleskarsko obrt se sprejme pri J. Ferk (Fuchs), Ptuj, Slomškova ul. 9, stanovanje in hrana v hiši. 427

Po zelo nizki ceni prodam en rabljeni poltovorni auto znamke Daimler in en bencinmotor 4—5 konjskih sil. Jurij Skrbinšek, žaga na Zgornji Hajdini 61 pri Ptuj. 324

Zidana hiša z leseno drvarnico, hiša prikladna za ureditev trgovine, v prometnem industrijskem kraju v Mežici, se bo prodala na javni dražbi dne 3. aprila t. l. ob 9. uri pri sodišču v Prevaljah. Cenilna vrednost Din 80.300. 367

Proda se posestvo z gospodarskim poslopjem v bližini cerkve, vse zidano, hiša in preša krita z opeko, velika obokana klet, velik sadovnjak, njive, travnik, gozd in vinograd. Skupaj 15 oralov. — Marija Magdič, Mala Nedelja 2, Ljutomer. 424

Skrbite,

da bo Vaše perilo vedno snažno, ker to zahteva zdravje. Se danes zahtevajte veliki ilustrirani katalog od veletrgovine Stermecki, Celje v katerem dobite moške srajce molino Din 31, ista s cefir prami 35, iz belega platna 36, iz cefirja 49, modna iz cefirja 76, bela-pike 40, frak-srajca 90, molino spodnje hlače 21, iz pisanega gradla 29, iz finega gradla 55.

Velika izbira vseh ostalih vrst perila in tisoč drugih predmetov odlične kvalitete po najnižji ceni. Neodgovarjajoče se zamenja ali pa vrne denar. Cenik zastonj.

VELETRGOVINA IN INDUSTRIJA PERILA
R. STERMECKI, CELJE ŠT. 24
Dravska banovina. 207-4

Najboljša travna, deteljna in vrtna semena, motike in drugo poljsko orodje, namočeno polenovko ponuja ugodno: Jos. Jagodič, Celje. — Nakup kuhanega masla, suhih aliv itd. itd. 379

Prostovoljna dražba se vrši dne 31. marca 1930 ob 10. uri dopoldne za posekanje stavbene lesa, smrek, hojk in hrastja, okrog 5 oralov. Skozi licitacijo na licu mesta se proda samo drevje ali pa z zemljiščem vred v skupni izueri 7 oralov, gozd leži v Selcih, blizu velike ceste. Oglasiti se je pri občinskem uradu v Selcih, Sv. Lenart v Slov. gor. Feliks Kurnik, posestnik v Zavruhi hišna števil. 2. 418

Vaše prihranke naložite popolnoma varno pri KREKOVI POSOJILNICI * Meljska c. 10, Maribor

registrovana zadruga z neomejeno zavzeto

Rentni, davek se vlagateljem ne odtegne. 65

Obresti: Za vloge: nevezane 6—7%, vezane 7½—8%.

Ček. zav. v Ljubljani rač. št. 14349.

Posojila po 9—10%.

Nalagajte po položnicah!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem kupil nekdanji Reiserjev mlin in žago v Pekrah ter meljem in zamenjavam po starih običajih, kar oskrbi vsem znani nadmlinar g. Bikošek, ki nastopi 1. aprila. Za obilen obisk se priporoča Peter Jelen, Pekre. 443

Posestva, hiše, gostilne proda posredovalec Zagorski, Maribor, Tatenbahova ulica 19. 442

Kmetije, mline, pekarije, trgovine proda Zagorski, Maribor, Tatenbahova ulica 19. 441

Vajenca sodarskega sprejme takoj Josip Ramšak, sodar, Maribor, Meljska cesta 10. 444

ZA POKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

116

Vaša skrb

kaj boste oblekli, ali obuli je odveč ker kupite

Moške obleke, lepe moderne že od Din 290, 350, 390, 450 itd.

Otroške obleke od 3—6 let a Din 115, 130, 150 itd. " 7—10 " " " 130, 150, 170, 225

Klobuke moderne, a Din 65, 75, 85, 98 itd. 394

Velika izbira perila, kravat, nogavice, čevljev itd. po najnižjih cenah

pri
JAKOB LAH

Maribor, samo Glavni trg št. 2

Predno si nabavite zimsko blago obiščite

Irgovski dom v Mariboru.

Največja modna trgovina v Sloveniji meri 98½ mtr z 36 velikimi izložbami. Velikanska izbira vsakovrstnega blaga nudi čudovito nizke cene. KONFEKCIJI plašče od 300 Din naprej kakor tudi vse blago ceneje kot drugod. Modne knjige zastonj. 1399 Modne knjige zastonj.

Zavozil ga je

ker se ni znal o pravem času varovati. Zato sedaj leži . . .

Ako se želite o pravem času varovati prehlajenja, gripe, bolečin v vratu, kašlja, hripavosti in sluzenja — tedaj morate vedno grgrati s Fellerjevim prijetno diščim Elsafiuidom! »Elsafiuid« z zakonom zavaran! Skozi 33 let služi to dobro narodno sredstvo in kosmetikum za izpiranje oči in ušes. Notranje pri krčih, želodčnih bolečinah in napetosti — takoj nekoliko kapljic na sladkorju!

To pomaga!

1467

V lekarnah in vseh podobnih trgovinah: poizkusne stekleničice 6 Din, dvojne steklenice 9 Din, specialne steklenice 26 Din.

Po pošti najmanj 1 zavoje z 9 poizkusnimi, ali 6 dvojnimi, ali 2 specialnimi steklenicami stane 62 Din. Pet takih zavojev že s poštnino in zavojem samo 210— Din. Naročila na naslov:

**EUGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA DONJA, Elsafgr 341.**

Ako potrebujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodec, tedaj zahtevajte Fellerjevo Elsa-kroglico, 6 škatlic 12 Din.

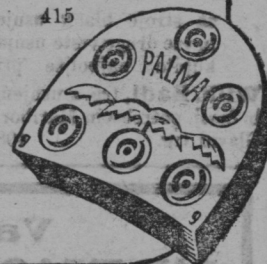
Tisoči delavcev

in delavk izdelujejo vsako leto dobre PALMA-podpetnike iz kaučuka PALMA-pete rabi vsak pešec PALMA-podpetniki so cenejši in trpežnejši kakor najboljše usnje, nudijo elastično dobrodejno hojo, preprečajo predčasno utrujenost in varujejo čevlje in telo!

415

Zahtevajte pri svojem čevljarju izrecno

PALMA

Majerja sprejem, ki razume vsa viničarska dela, z 2—3 delavnimi močmi. Sprejem tudi služkinjo: VOŠNJAK, Slov. Bistrica. 425

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje, uspeha se raduje!

Oblastna hranilnica mariborske oblasti

Centrala: MARIBOR, Trg Svobode 3.

Podružnica: CELJE, Cankarjeva 11, nasproti pošte.

(Preje: Južnoštajerska hranilnica, Celje).

Dovoljuje vsakovrstna komunalna, melioracijska in hipotekarna posojila, daje posojila na vrednostne papirje in v tekočem računu, eskontira in reeskontira menice, izvršuje žirovne in kontokorentne posle in vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije.

Sprejema vloge na vložne knjižice in tekoči račun od zasebnikov, ustanov in drugih denarnih zavodov ter jih **obrestuje na ugodnejše.**

Za vse obveze Oblastne hranilnice mariborske oblasti **jamči Dravska banovina** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Zato so naložbe v zavodu pupillarno varne.

Vlagateljem izven Maribora in Celja pošlje na zahtevo položnice.

662

Eksportna hiša

MARIBOR,

LUNA

lastnik
Albin Pristernik

Aleksandrova c. 19

Za bližajočo se spomlad ter velikonočne praznike imam pripravljeno veliko izbiro in sicer: **otročje nogavice** par od Din 5.— naprej v črni, sivi, drapp, rujavi in beli barvi, **moške (sokne) nogavice** od Din 5.— naprej, **flor nogavice** od Din 12.— naprej, **damske nogavice** od Din 7.— naprej. **Za kvaliteto** prevzamem polno garancijo!

Nadalje nudim: **Vezanine** meter od Din 75 naprej, **čipke** meter od Din 1.— naprej, **svilene trake** meter od Din 1.— naprej. Vseke vrste **sukanca, prejce, igel, gumbov** ter raznega pribora za šivilje in **krojače** po brezkonkurenčnih cenah. — Ročno delane **otročje čevlje** ter sandale iz usnja od Din 24.— naprej. — **Lastno vezenje, predtiskanje in pletenje!**

Velika izbira: srajc, spodnjih hlač, samoveznih, palic, dežnikov i. t. d.

Po znižanih cenah! 310 Samo Aleksandrova c. 19

Pohištvo — Preproge

posteljnina, oložki, modraci, zastori, posteljne odeje, pohištoena tkanina i. t. d. najboljše in 291 najceneje pri

Karlu Preis

Brezplačni ceniki! Maribor, Gosposka ulica 20

Vodovode in strelovode inštalira najsolidneje po jako nizki ceni, kompletni strelovod od 800 Din naprej, dobavlja vodovodne cevi ter ima iste vedno v zalogi po jako ugodni ceni: oblastveno koncesijonirani inštalater **Rihard Jakelj, Slovenjgradec.** 419

KARL MAYEVI SPISI

najbolj čitane knjige na vsem svetu, kar je statistično dokazano. — Dosedaj so izšli sledeči zvezki s to-le vsebino:

KRIŽEM PO JUTROVEM

I. zvezek:
Jezero smrti.
Moj roman ob Nilu.

II. zvezek:
Kako sem v Melko romal.

III. zvezek:
Pri Samariti.

IV. zvezek:
Med jeziki.

Vsak zvezek zase zaključen spis. Cena vsakemu zvezku Din 13.—. Vsi štiri zvezki „Križem po jutrovem“ tvorijo zaključeno zbirko spisov. Cena vezanih knjig (vsi štiri zvezki skupaj) polplate-
no Din 63.—, cela platno Din 70.—.

Avtoriziran prevod vseh Karl Mayevih spisov (vsak tretji me-
sec izide nov zvezek) izdaja:

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

ŽIGA WEISS konfekcijska trgovina Celje-Gaberje 3 (v hiši g. Plevčak)

Ceni občinstvu uljudno naznanjam, da imam veliko zalogo najnovejšega češkega in angleškega blaga po najnižji ceni. Ravnotako izgovljane obleke za dečke in gospode v vsaki velikosti in najnovejših krojih.

423

Deške obleke od Din 80.—, 150.—, 250.—.
Obleke za gospode od Din 300.— naprej.
Delavske obleke od Din 200.— naprej.

Nadalje lastno izdelovanje oblek po meri in najnovejšem kroju.

Ail se želite iznebiti
protina

REUMATIZMA

bolečin v kosteh
in išlasi
brez nevarnosti?

Reuma je strašna in zelo razširjena bolezen, ki se ne izogne niti bogatši niti siromaku in išče žrtev, kakor v palačah tako tudi v kočah. Prerazlične so oblike v katerih bolezen nastopa, največ boleznij je pa takih, ki se nazivajo z najrazličnejšimi imeni, medtem pa niso nič drugega kakor

reumatizem

Enkrat bolijo kosti in členki, drugič členki otečejo, pohabljeni roke in noge, trganje, zbadanje v raznih delih telesa, celo oslabljenje vida, vse to so posledice reume in bolečin v kosteh. Kakor so različne oblike s katerimi se bolezen pojavlja, ravno tako številna so mogoča in nemogoča zdravila, medicina, miksture, mazila itd., ki se trpečemu človeštvu ponujajo. Na več teh sredstev ne more popolnoma ozdraviti, kvečjemu bolečine samo ublažiti. To, kar Vam pa mi priporočamo je popolnoma neškodljiva zdravilna pijača, katera je že

mnogim bolnikom pomagala!

Naša kura je izborna in deluje hitro pri zastarelih, kroničnih slušajih.

Da pridobimo čim več pristašev, smo sklenili, vsakomur, ki nam piše poslati popolnoma brezplačno našo interesantno in poučno razpravo.

Kogar torej mučijo bolečine in kdor se želi teh bolečin hitro, temeljito in brez nevarnosti iznebiti, naj še danes piše na:

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf,
Bruchsalerstrasse Nr. 5, Abt. 24.

Vsled presejitve sedlarske in tonbarske delavnice se prodaja vse blago na Slomškovem trgu 6, kakor komati, različne konjske opreme, dokolenice, kovčki za potovanje, ročne torbice, nahrbtniki itd.

10 do 30% ceneje. Ugodna prilika za nakup. 361

Konjar, več vseh kmetijskih del in zanesljiv, se sprejme na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. 413

Sadni copljanci (okulanti) v raznih sortah, se dobijo po trški ceni pri I. Gradišnik, Dobrna pri Celju. 411

Hmelovka 4000 komadov impregnirane prodaja tudi manjše množine I. Detiček, Pesje, Velenje. 417

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

L. Z. Z. D. Z.

Ulica 10. oktobra

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog nad 55.000.000 dinarjev.

Vlagatelji ne plačajo od obresti

nobenega rentnega davka

ter dobijo obresti izplačane v celoti brez kakega odtegljaja.

1

Moje delo je lahko

ker perem po načinu **Gazela**. Vodo najprvo omehčam z navadno sodo, s čemer je učinek mila še enkrat bolj izdaten. Poskusite tudi Vi in ne pozabite pri tem na **pravo terpentinsko MILO GAZELA**.

Semena vsakovrstna, kakor Semena

travno, deteljno, pesno in vrinarsko seme v najboljši kakovosti priporoča

staroznana **tvrdka M. BERDAJS**

• Ustanovljeno 1869 • **MARIBOR** ceniki na razpolago!

Posestvo

24 oralov se proda v Zr-
koveh št. 34 pri Mari-
boru. 421

Lepo posestvo se
proda v Šetarjevi št. 3,
pošta Sv. Lenart Slov. gor.
393

To bode vscelilo tudi Vas!

Za samih

28 Dln 50 para

dobite revolver-privesek s
4 naboji zelo močnega po-
a, ne more nikoli raniti.
Na tisoče raznih predmetov
za vse domaćih, gospodarskih predmetov za uporabo, glazbil,
brivskih aparatov, britev, škarij, priprav za striženje las,
orodja, gospodarskih in oblačilnih potrebščin, perila, obleke,
čevljev, igrače i. t. d. se nahaja v novi veliki ilustrirani domači
knjigi, ki jo tudi Vi **brezplačno dobite**, ako jo z do-
pisnico zahtevate od svetovne razpošiljalne tvrdke 211

H. SUTTNER, Ljubljana št. 992

Ne zamudite prilike!

Vsled pomanjkanja gotovine kupite za časa
velike prodaje po brezkonkurenčnih cenah
blago za moške in ženske obleke in perilo,
gotovo perilo, predpasnike, nogavice in druge
potrebščine. Oglejte si izložbe in primerjajte
cene ne samo blagu ampak kvaliteti! 382

JANEŠ & HROVAT / Maribor
Kralja Petra trg 9 (desni breg Drave)

Ročna dela

kuhinjske preproge, pričke, bla-
zince itd. Vseh vrst D.M.C. prejice
Velika zaloga volne!

L. PUTAN, Celje

179 Ustanovljeno leta 1898

Lepo posestvo v oralov
v Pobrežju pri Maribo-
ru se proda. Naslov v
upravl. lista. 410

Vzamem v najem sred-
nje posestvo, tudi mlin.
Poštno ležeče Zagorje
ob Savi 22. 412

Travniki se proda, 1 o-
ral, blizu ceste v Jare-
nino. Marija Ambrož,
Kamnica št. 128. 409

Konjski hlapec, starej-
ši, priden, naj se javi
pri O. Švaršnik, Majš-
berg, Ptujška g. 414

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Dln 85.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
rošitvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000
članov-posesnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.